

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

10 mai 2016

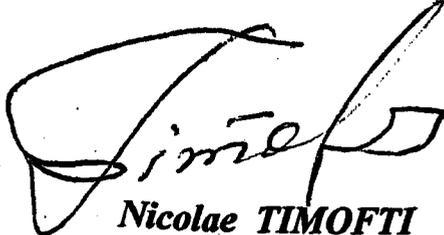
Nr. 01/1-06-20

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

În conformitate cu art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și cu art. 14 alin. (3) din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, prezint Parlamentului, spre ratificare în regim prioritar, Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992), adoptat la 29 octombrie 2010, precum și proiectul de lege privind ratificarea protocolului respectiv, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 534 din 29 aprilie 2016.

În calitate de organ responsabil pentru prezentarea acordului în Parlament se desemnează Ministerul Mediului.

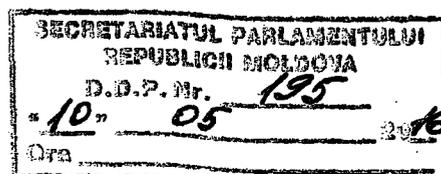
Cu stimă,

Nicolae TIMOFTI

Anexe: 64 file.

Domnului Andrian CANDU,
Președinte al Parlamentului

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-22-04-58

Chișinău

« 3 » mai 2016

**Domnului Nicolae TIMOFTI,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, Vă înaintăm spre examinare, în mod prioritar, proiectul de lege pentru ratificarea Protocolului de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.534 din 29 aprilie 2016.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege – Ministerul Mediului.

Anexă: Hotărârea Guvernului nr.534 din 29.04.2016 (limba română și rusă);

Proiectul de lege nominalizat (limba română și rusă);

Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992) - (limba română și engleză);

Expunerea de motive – 10 file.

Avizele instituțiilor de resort – 5 file.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

Hodoroja I.
250-230

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+373-22-250104

Fax:
+373-22-242696

03 05 1455 16

Președinția
Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 534
din 29 aprilie 2016
Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Protocolului de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992), adoptat la 29 octombrie 2010

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Protocolului de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992), adoptat la 29 octombrie 2010.

Prim-ministru

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene**

Ministrul mediului

Ministrul justiției

PAVEL FILIP

Andrei GALBUR

Valeriu Munteanu

Vladimir Cebotari

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**

pentru ratificarea Protocolului de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992), adoptat la 29 octombrie 2010.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Protocolului menționat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de ratificare.

Președintele Parlamentului

PROTOCOLUL
de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și
distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care
rezultă din utilizarea acestora (ABS) la Convenția
privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie
1992)

Nagoya, 29 octombrie 2010

TRADUCERE OFICIALĂ

ADOPTAT la Nagoya, la douăzeci și nouă octombrie două mii zece.

ANEXĂ

BENEFICIILE MONETARE ȘI NEMONETARE

1. Beneficiile monetare pot include, dar nu se limitează la:

- (a) taxă/taxe de acces per eșantion colectat sau obținut în alt mod;
- (b) plăți în avans;
- (c) plăți eşalonate;
- (d) plăți pentru redevențe;
- (e) taxe de licență în cazul comercializării;
- (f) comisioane speciale care trebuie plătite către fonduri fiduciare pentru sprijinirea conservării și utilizării durabile a biodiversității;
- (g) salarii și termeni preferențiali, în cazul în care au fost convenite de comun acord;
- (h) finanțare pentru cercetare;
- (i) asociații în participațiune;
- (j) proprietatea comună asupra unor drepturi de proprietate intelectuală relevante.

2. Beneficiile nemonetare pot include, dar nu se limitează la:

- (a) împărțirea rezultatelor cercetării și dezvoltării;
- (b) colaborarea, cooperarea și contribuția la programe de cercetare și dezvoltare științifică, în special la activitățile de cercetare biotehnologică, în cazul în care este posibil în partea care furnizează resursele genetice;
- (c) participarea la dezvoltarea de produse;
- (d) colaborarea, cooperarea și contribuția în domeniul educației și al formării profesionale;
- (e) accesul la instalațiile ex situ aferente resurselor genetice și la baze de date;
- (f) transferul către furnizorul resurselor genetice al cunoștințelor și tehnologiei în condiții echitabile și cât mai favorabile, inclusiv în condiții privilegiate și preferențiale acolo unde s-a convenit astfel, în special cunoștințe și tehnologie care utilizează resurse genetice, inclusiv biotehnologie, sau care sunt relevante pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice;
- (g) consolidarea capacităților pentru transferul de tehnologie;
- (h) construirea capacității instituționale;
- (i) resursele umane și materiale pentru consolidarea capacităților de administrare și aplicare a reglementărilor referitoare la acces;
- (j) activități de formare legate de resursele genetice, cu participarea deplină a țărilor care furnizează resurse genetice și, acolo unde este posibil, în aceste țări;
- (k) accesul la informațiile științifice relevante pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, inclusiv inventare biologice și studii taxonomice;
- (l) contribuții la economia locală;
- (m) activități de cercetare îndreptate către nevoi prioritare, precum sănătatea și securitatea alimentară, luând în considerare utilizările la nivel intern ale resurselor genetice în partea care furnizează resurse genetice;
- (n) relații instituționale și profesionale care pot apărea în urma unui acord privind accesul și distribuirea beneficiilor și a activităților ulterioare de colaborare;
- (o) beneficii în materie de securitate alimentară și a traiului;
- (p) recunoaștere socială;
- (q) proprietatea comună asupra unor drepturi de proprietate intelectuală relevante.

**PROTOCOLUL DE LA NAGOYA PRIVIND ACCESUL LA RESURSELE GENETICE ȘI
DISTRIBUIREA CORECTĂ ȘI ECHITABILĂ A BENEFICIILOR CARE REZULTĂ
DIN UTILIZAREA ACESTORA (ABS),
LA CONVENȚIA PRIVIND DIVERSITATEA BIOLOGICĂ**

PREAMBUL

PĂRȚILE LA PREZENTUL PROTOCOL,

FIIND părți la Convenția privind diversitatea biologică, denumită în continuare „convenția”,
REAMINTIND că distribuția corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor
genetice este unul dintre cele trei obiective de bază ale convenției și RECUNOSCÂND că prezentul
protocol urmărește implementarea acestui obiectiv în cadrul convenției, REAFIRMÂND drepturile
suverane ale statelor asupra resurselor lor naturale și în conformitate cu dispozițiile convenției,

REAMINTIND ÎN CONTINUARE articolul 15 din convenție,
RECUNOSCÂND contribuția importantă la dezvoltarea durabilă pe care au avut-o transferul de
tehnologie și cooperarea pentru construirea de capacități de cercetare și inovare în vederea punerii în
valoare a resurselor genetice în țările în curs de dezvoltare, în conformitate cu articolele 16 și 19 din
convenție,

RECUNOSCÂND că sensibilizarea publicului în ceea ce privește valoarea economică a ecosistemelor
și a biodiversității și distribuția corectă și echitabilă a acestei valori economice cu cei care sunt
custozii biodiversității reprezintă stimulente esențiale pentru conservarea diversității biologice și pentru
utilizarea durabilă a componentelor sale,

RECUNOSCÂND rolul potențial al accesului și al distribuției beneficiilor în ceea ce privește aportul
la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, la eradicarea sărăciei și la durabilitatea
mediului, contribuind astfel la realizarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului,

*RECUNOSCÂND legătura dintre accesul la resursele genetice și distribuția corectă și echitabilă a
beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor resurse,*

RECUNOSCÂND importanța de a oferi securitate juridică în ceea ce privește accesul la resursele
genetice și distribuția corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora,

*RECUNOSCÂND, ÎN PLUS, importanța promovării echității și corectitudinii în negocierea condițiilor
convenite de comun acord între furnizorii și utilizatorii de resurse genetice,*

RECUNOSCÂND, DE ASEMENEA, rolul vital pe care îl joacă femeile în ceea ce privește accesul și
distribuția beneficiilor și

AFIRMÂND necesitatea unei participări depline a femeilor la toate nivelurile de elaborare și
implementare a politicilor pentru conservarea biodiversității,

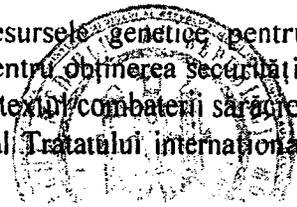
HOTĂRÂTE să sprijine în continuare implementarea efectivă a dispozițiilor convenției referitoare la
acces și la distribuția beneficiilor,

RECUNOSCÂND că este necesară o soluție inovatoare pentru a realiza o distribuție corectă și
echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale
asociate cu resursele genetice în situații transfrontaliere sau pentru care nu este posibilă acordarea sau
obținerea în prealabil a consimțământului în deplină cunoștință de cauză,

RECUNOSCÂND importanța resurselor genetice pentru securitatea alimentară, sănătatea publică,
conservarea biodiversității, precum și pentru atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea la
acestea,

RECUNOSCÂND caracterul special al biodiversității agricole, trăsăturile sale distinctive și problemele
sale care necesită soluții speciale,

RECUNOSCÂND interdependența tuturor țărilor în ceea ce privește resursele genetice pentru
alimentație și agricultură, precum și natura specială și importanța acestora pentru obținerea securității
alimentare la nivel mondial și pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii în contextul combaterii sărăciei
și a schimbărilor climatice și recunoscând rolul fundamental în acest sens al Tratatului internațional

privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură și al Comisiei pentru resurse genetice pentru alimentație și agricultură a FAO,

ȚINÂND SEAMA de Regulamentul sanitar internațional (2005) al Organizației Mondiale a Sănătății, precum și de importanța de a asigura accesul la agenți patogeni umani pentru pregătirea și capacitatea de reacție în domeniul sănătății publice,

RECUNOSCÂND lucrările în curs în alte forumuri internaționale referitoare la acces și la distribuirea beneficiilor,

REAMINTIND sistemul multilateral de acces și de distribuire a avantajelor instituit în temeiul Tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură elaborat în armonie cu convenția,

RECUNOSCÂND că instrumentele internaționale referitoare la acces și la distribuirea beneficiilor ar trebui să se sprijine reciproc în vederea realizării obiectivelor convenției,

REAMINTIND relevanța articolului 8 litera (j) din convenție, care se referă la cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea unor astfel de cunoștințe,

CONSTATÂND relațiile reciproce dintre resursele genetice și cunoștințele tradiționale, caracterul lor inseparabil pentru comunitățile indigene și locale, importanța cunoștințelor tradiționale pentru conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor sale și pentru mijloacele de trai durabile ale acestor comunități,

RECUNOSCÂND diversitatea de circumstanțe în care cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice sunt deținute de comunități indigene și locale sau se află în proprietatea acestora,

ȚINÂND SEAMA de faptul că este dreptul comunităților indigene și locale să identifice titularii de drept ai cunoștințelor lor tradiționale asociate cu resursele genetice, în cadrul comunităților lor,

RECUNOSCÂND, DE ASEMENEA, circumstanțele unice în care cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice sunt deținute pe teritoriul țărilor, în formă orală, documentară sau în alte forme, reflectând un patrimoniu cultural bogat relevant pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice,

LUÂND ACT de Declarația Organizației Națiunilor Unite privind drepturile populațiilor indigene și AFIRMÂND că nimic din prezentul protocol nu trebuie interpretat ca o diminuare sau stingere a drepturilor existente ale comunităților indigene și locale,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

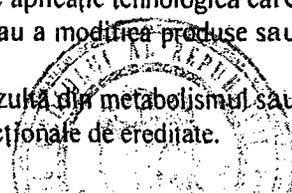
Articolul 1. Obiectiv

Obiectivul prezentului protocol este distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice, inclusiv printr-un acces adecvat la resursele genetice și prin transferul corespunzător de tehnologii relevante, ținând seama de toate drepturile asupra resurselor și tehnologiilor respective, precum și printr-o finanțare corespunzătoare, contribuind astfel la conservarea diversității biologice și la utilizarea durabilă a componentelor sale.

Articolul 2. Utilizarea termenilor

Termenii definiți la articolul 2 din convenție se aplică prezentului protocol. În plus, în sensul prezentului protocol:

- (a) | „Conferința părților” înseamnă Conferința părților la convenție;
- (b) | „convenție” înseamnă Convenția privind diversitatea biologică;
- (c) | „utilizarea resurselor genetice” înseamnă desfășurarea de activități de cercetare și dezvoltare asupra compoziției genetice și/sau biochimice a resurselor genetice, inclusiv prin aplicarea biotehnologiei, astfel cum este definită la articolul 2 din convenție;
- (d) | „biotehnologie”, conform definiției de la articolul 2 din convenție, înseamnă orice aplicație tehnologică care folosește sisteme biologice, organisme vii sau derivate din acestea, pentru a realiza sau a modifica produse sau procese cu o utilizare specifică;
- (e) | „derivat” înseamnă un compus biochimic care se găsește liber în natură și care rezultă din metabolismul sau expresia genetică a resurselor biologice sau genetice, chiar dacă nu conține unități funcționale de ereditate.

Articolul 3. Domeniul de aplicare

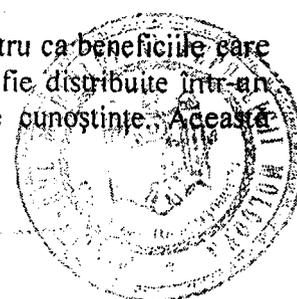
Prezentul protocol se aplică resurselor genetice care intră sub incidența articolului 15 din convenție și beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor resurse. Prezentul protocol se aplică, de asemenea, cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice care intră sub incidența convenției și beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor cunoștințe.

Articolul 4. Relația cu acordurile și instrumentele internaționale

1. Dispozițiile prezentului protocol nu afectează drepturile și obligațiile niciunei părți care decurg dintr-un acord internațional existent, cu excepția cazului în care exercitarea drepturilor și a obligațiilor respective ar cauza daune grave diversității biologice sau ar constitui o amenințare pentru aceasta. Prezentul alineat nu are ca scop stabilirea unei ierarhii între prezentul protocol și alte instrumente internaționale.
2. Nicio dispoziție din prezentul protocol nu împiedică părțile să elaboreze și să implementeze alte acorduri internaționale relevante, inclusiv alte acorduri specializate de acces și de distribuirea a beneficiilor, cu condiția ca acestea să sprijine și să nu vină în contradicție cu obiectivele convenției și ale prezentului protocol.
3. Prezentul protocol trebuie implementat într-un mod care să asigure sprijinul reciproc cu alte instrumente internaționale pertinente pentru prezentul protocol. Trebuie să se acorde atenția cuvenită activităților în curs de desfășurare sau practicilor utile și pertinente din cadrul acestor instrumente internaționale și din cadrul organizațiilor internaționale relevante, cu condiția ca acestea să sprijine și să nu vină în contradicție cu obiectivele convenției și ale prezentului protocol.
4. Prezentul protocol reprezintă instrumentul de implementare a dispozițiilor convenției referitoare la acces și la distribuirea beneficiilor. În cazurile în care se aplică un instrument internațional specializat de acces și de distribuire a beneficiilor care este în concordanță cu obiectivele convenției și ale prezentului protocol și nu contravine acestora, prezentul protocol nu se aplică părții sau părților la instrumentul specializat în ceea ce privește resursa genetică specifică reglementată de instrumentul specializat și în sensul acestuia.

Articolul 5. Distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor

1. În conformitate cu articolul 15 alineatele 3 și 7 din convenție, beneficiile care rezultă din utilizarea resurselor genetice, precum și utilizările și comercializările ulterioare trebuie să fie distribuite într-o manieră corectă și echitabilă cu partea care pune la dispoziție aceste resurse, adică țara de origine a acestor resurse sau o parte care a dobândit resursele genetice în conformitate cu convenția. Această distribuție se face pe baza unor termeni conveniți de comun acord.
2. Fiecare parte ia măsuri legislative, administrative ori strategice, după caz, cu scopul de a se asigura că beneficiile care rezultă din utilizarea resurselor genetice deținute de comunități indigene și locale, în conformitate cu legislația internă privind drepturile consacrate ale acestor comunități indigene și locale asupra resurselor genetice în cauză, sunt distribuite în mod corect și echitabil cu comunitățile respective, pe baza unor termeni conveniți de comun acord.
3. În vederea implementării alineatului 1 de mai sus, fiecare parte trebuie să ia măsuri legislative, administrative ori strategice, după caz.
4. Beneficiile pot include beneficii monetare și nemonetare, inclusiv (dar fără a se limita la) cele enumerate în anexă.
5. Fiecare parte ia măsuri legislative, administrative ori strategice, după caz, pentru ca beneficiile care rezultă din utilizarea cunoștințelor tradiționale asociate cu resurse genetice să fie distribuite într-un mod corect și echitabil cu comunitățile indigene și locale care dețin aceste cunoștințe. Această distribuție se face pe baza unor termeni conveniți de comun acord.

Articolul 6. Accesul la Resursele Genetice

1. La exercitarea drepturilor de suveranitate asupra resurselor naturale și sub rezerva legislației sau a cerințelor de reglementare interne privind accesul și distribuirea beneficiilor, accesul la resurse genetice pentru utilizarea acestora face obiectul consimțământului prealabil în cunoștință de cauză al părții care pune la dispoziție aceste resurse, și anume țara de origine a acestor resurse sau o parte care a dobândit resursele genetice în conformitate cu convenția, cu excepția cazului în care partea respectivă prevede altceva.

2. În conformitate cu dreptul intern, fiecare parte ia măsuri, după caz, pentru a se asigura că se obține consimțământul prealabil în cunoștință de cauză sau aprobarea și implicarea comunităților indigene și locale pentru accesul la resurse genetice în cazul în care acestea au dreptul legal de a acorda accesul la aceste resurse.

3. În conformitate cu alineatul 1 de mai sus, fiecare parte care necesită un consimțământ prealabil în cunoștință de cauză ia măsurile necesare de ordin legislativ, administrativ sau strategic, după caz, pentru:

(a) a asigura securitatea juridică, claritatea și transparența legislației sau cerințelor lor de reglementare interne privind accesul și distribuirea beneficiilor;

(b) a prevedea reguli și proceduri echitabile și nearbitrare privind accesul la resursele genetice;

(c) a furniza informații referitoare la modul de solicitare a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză;

(d) a prevedea emiterea unei decizii scrise, clare și transparente de către o autoritate națională competentă, într-un mod rentabil și într-o perioadă de timp rezonabilă;

(e) a prevedea eliberarea, în momentul accesării, a unui permis sau a unei autorizații echivalente, ca dovadă a deciziei de a acorda consimțământul prealabil în cunoștință de cauză și a stabilirii unor termeni conveniți de comun acord, și pentru a notifica în consecință Mecanismul de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor (Access and Benefit-sharing Clearing-House);

(f) a stabili, după caz și sub rezerva legislației interne, criterii și/sau procese pentru obținerea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză sau a aprobării și implicării comunităților indigene și locale pentru accesul la resursele genetice; și

(g) a stabili reguli și proceduri clare pentru solicitarea și stabilirea unor termeni conveniți de comun acord. Acești termeni trebuie să fie formulați în scris și pot include, printre altele:

(i) o clauză de soluționare a litigiilor;

(ii) termeni privind distribuirea beneficiilor, inclusiv în legătură cu drepturile de proprietate intelectuală;

(iii) termeni privind o utilizare ulterioară de către terți, dacă este cazul; și

(iv) termeni privind schimbările de intenție, dacă este cazul.

Articolul 7. Accesul la cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice

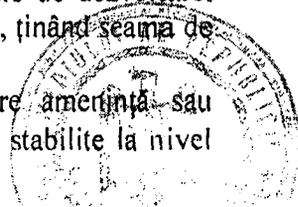
În conformitate cu dreptul intern, fiecare parte ia măsuri, după caz, pentru a se asigura că accesarea cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice deținute de comunități indigene și locale se face cu consimțământul prealabil în cunoștință de cauză sau cu aprobarea și implicarea comunităților indigene și locale respective și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord.

Articolul 8. Considerații speciale

În procesul de elaborare și implementare a legislației sau a cerințelor sale de reglementare privind accesul și distribuirea beneficiilor, fiecare parte trebuie:

(a) să creeze condiții de promovare și încurajare a activităților de cercetare care contribuie la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, în special în țările în curs de dezvoltare, inclusiv prin măsuri simplificate privind accesul în scopuri de cercetare necomercială, ținând seama de necesitatea de a aborda o schimbare de intenție pentru acest tip de cercetare;

(b) să acorde atenția cuvenită cazurilor de urgență prezente sau iminente care amenință sau deteriorează sănătatea oamenilor, a animalelor sau a plantelor, conform definițiilor stabilite la nivel

național sau internațional. Părțile pot lua în considerare necesitatea accelerării accesului la resursele genetice și a distribuirii corecte și echitabile a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor resurse genetice, inclusiv accesul la tratamente accesibile pentru cei care au nevoie de ele, în special în țările în curs de dezvoltare;

(c) să țină seama de importanța resurselor genetice pentru alimentație și agricultură și de rolul special al acestora pentru securitatea alimentară.

Articolul 9. Contribuția la conservarea și utilizarea durabilă

Părțile vor încuraja utilizatorii și furnizorii să direcționeze beneficiile rezultate din utilizarea resurselor genetice, în vederea conservării diversității biologice și a utilizării durabile a componentelor acestora.

Articolul 10. Mecanismul multilateral mondial de distribuire a beneficiilor

Părțile analizează necesitatea și modalitățile de instituire a unui mecanism multilateral mondial de distribuire a beneficiilor care să vizeze distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice în situații transfrontaliere sau pentru care nu este posibilă acordarea sau obținerea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză. Beneficiile distribuite prin intermediul acestui mecanism de utilizatorii de resurse genetice și de cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice trebuie utilizate pentru a sprijini conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor acestora la nivel mondial.

Articolul 11. Cooperare transfrontalieră

1. În cazurile în care aceleași resurse genetice se găsesc in situ pe teritoriul mai multor părți, părțile în cauză se angajează să coopereze, după caz, cu implicarea comunităților indigene și locale respective, acolo unde este cazul, în vederea implementării prezentului protocol.

2. În cazul în care aceleași cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice sunt deținute în comun de una sau mai multe comunități indigene și locale care aparțin de mai multe părți, părțile respective se angajează să coopereze, după caz, cu implicarea comunităților indigene și locale în cauză, în vederea implementării obiectivului prezentului protocol.

Articolul 12. Cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice

1. La punerea în aplicare a obligațiilor care le revin în temeiul prezentului protocol, părțile, în conformitate cu dreptul intern, țin seama de legile, protocoalele și procedurile tradiționale ale comunităților indigene și locale, după caz, în ceea ce privește cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice.

2. Părțile, cu participarea efectivă a comunităților indigene și locale în cauză, stabilesc mecanisme de informare a potențialilor utilizatori ai cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice în ceea ce privește obligațiile care le revin, inclusiv măsuri puse la dispoziție prin intermediul Mecanismului de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor, pentru acces și pentru distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor cunoștințe.

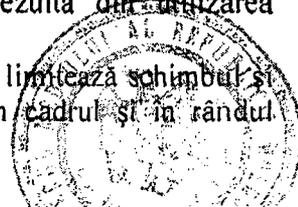
3. Părțile se angajează să susțină, după caz, elaborarea de către comunitățile indigene și locale, inclusiv de către femeile din cadrul acestor comunități, de:

(a) protocoale comunitare privind accesul la cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor cunoștințe;

(b) cerințe minime privind termenii conveniți de comun acord pentru a asigura distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice; și

(c) modele de clauze contractuale pentru distribuirea beneficiilor care rezultă din utilizarea cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice.

4. Pe cât posibil, în procesul de implementare a prezentului protocol părțile nu limitează schimbul și utilizarea cutumiară de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate în cadrul și în rândul comunităților indigene și locale în conformitate cu obiectivele convenției.

Articolul 13. Puncte de contact naționale și autorități naționale competente

1. Fiecare parte desemnează un punct de contact național privind accesul și distribuirea beneficiilor. Punctul de contact național trebuie să pună la dispoziție următoarele informații:

(a) pentru solicitanții care doresc să obțină accesul la resurse genetice, informații privind procedurile de obținere a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză și de stabilire a unor termeni conveniți de comun acord, inclusiv distribuirea beneficiilor;

(b) pentru solicitanții care doresc să obțină accesul la cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice, atunci când este posibil, informații privind procedurile de obținere a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză sau a aprobării și implicării, după caz, a comunităților indigene și locale și de stabilire a unor termeni conveniți de comun acord, inclusiv distribuirea beneficiilor; și

(c) informații privind autoritățile naționale competente, comunitățile indigene și locale relevante și părțile interesate relevante.

Punctul de contact național este responsabil cu legătura cu Secretariatul.

2. Fiecare parte desemnează una sau mai multe autorități naționale competente în ceea ce privește accesul și distribuirea beneficiilor. În conformitate cu dispozițiile legislative, administrative sau strategice naționale aplicabile, autoritățile naționale competente sunt responsabile pentru acordarea accesului sau, după caz, eliberarea unei dovezi scrise că au fost îndeplinite cerințele pentru acces și răspund de consilierea cu privire la procedurile și cerințele aplicabile pentru obținerea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză și încheierea unor termeni conveniți de comun acord.

3. O parte poate desemna o singură entitate care să îndeplinească funcțiile cumulate de punct de contact național și de autoritate națională competentă.

4. Fiecare parte notifică secretariatului datele de contact ale punctului său de contact național și ale autorității sau autorităților sale competente, până la data intrării în vigoare a prezentului protocol. În cazul în care o parte desemnează mai mult de o autoritate națională competentă, ea transmite secretariatului, împreună cu notificarea transmisă în acest scop, informații relevante privind responsabilitățile fiecăreia dintre aceste autorități. Acolo unde este cazul, aceste informații trebuie să precizeze cel puțin care este autoritatea competentă responsabilă pentru resursele genetice dorite. Fiecare parte notifică de îndată secretariatului orice schimbare a desemnării punctului său de contact național sau a datelor de contact sau responsabilităților autorității sau autorităților sale naționale competente.

5. Secretariatul pune la dispoziție informațiile primite în temeiul alineatului 4 de mai sus, prin intermediul Mecanismului de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor.

Articolul 14. Mecanismului de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor

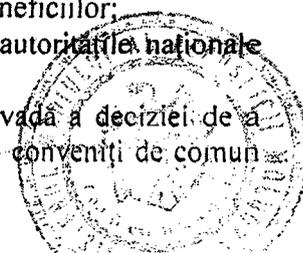
1. Se înființează Mecanismului de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor, ca parte a mecanismului de tip centru de informare menționat la articolul 18 alineatul 3 din convenție. Acesta servește ca mijloc pentru schimbul de informații legate de acces și de distribuirea beneficiilor. În special, acesta asigură accesul la informații puse la dispoziție de fiecare parte, utile pentru implementarea prezentului protocol.

2. Fără a aduce atingere protecției informațiilor confidențiale, fiecare parte pune la dispoziția Mecanismului de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor toate informațiile impuse de prezentul protocol, precum și informațiile necesare în temeiul deciziilor luate de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol. Informațiile includ:

(a) măsuri legislative, administrative și strategice privind accesul și distribuirea beneficiilor;

(b) informații referitoare la punctul de contact național și la autoritatea sau autoritățile naționale competente; și

(c) permisele (sau echivalentul acestora) eliberate în momentul accesării ca dovadă a deciziei de a acorda consimțământul prealabil în cunoștință de cauză și a stabilirii de termeni conveniți de comun acord.

3. Informațiile suplimentare, dacă sunt disponibile și dacă este cazul, pot include:

- (a) autoritățile competente relevante ale comunităților indigene și locale și informații conform celor stabilite;
- (b) modele de clauze contractuale;
- (c) metode și instrumente elaborate pentru monitorizarea resurselor genetice; și
- (d) coduri de conduită și bune practici.

4. Modalitățile de funcționare a Mecanismului de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor, inclusiv rapoartele sale de activitate, sunt examinate și adoptate de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, la prima reuniune a acesteia, și fac obiectul unor analize ulterioare.

Articolul 15. Respectarea legislației sau a cerințelor de reglementare interne privind accesul și distribuirea beneficiilor

1. Fiecare parte ia măsuri legislative, administrative sau strategice adecvate, eficiente și proporționate pentru a se asigura că resursele genetice utilizate în cadrul jurisdicției sale au fost accesate în conformitate cu cerința de obținere a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord, în conformitate cu legislația sau cerințele de reglementare interne ale celeilalte părți privind accesul și distribuirea beneficiilor.

2. Părțile iau măsuri adecvate, eficiente și proporționate pentru a remedia situațiile de nerespectare a măsurilor adoptate în conformitate cu alineatul 1 de mai sus.

3. În măsura posibilităților și după caz, părțile cooperează în cazurile de presupusă încălcare a legislației sau a cerințelor de reglementare interne privind accesul și distribuirea beneficiilor, menționate la alineatul 1 de mai sus.

Articolul 16. Respectarea legislației sau a cerințelor de reglementare interne privind accesul și distribuirea beneficiilor în cazul cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice

1. Fiecare parte ia, după caz, măsuri legislative, administrative ori strategice adecvate, eficiente și proporționate pentru a se asigura că cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice utilizate în cadrul jurisdicției lor au fost accesate în conformitate cu cerința de obținere a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză sau a aprobării și implicării comunităților indigene și locale și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord, în conformitate cu legislația sau cerințele de reglementare privind accesul și distribuirea beneficiilor ale celeilalte părți unde sunt situate aceste comunități indigene și locale.

2. Fiecare parte ia măsuri adecvate, eficiente și proporționate pentru a soluționa situațiile de nerespectare a măsurilor adoptate în conformitate cu alineatul 1 de mai sus.

3. În măsura posibilităților și după caz, părțile cooperează în cazurile de presupusă încălcare a legislației sau a cerințelor de reglementare interne privind accesul și distribuirea beneficiilor, menționate la alineatul 1 de mai sus.

Articolul 17. Monitorizarea Utilizării Resurselor Genetice

1. Pentru a sprijini conformitatea, fiecare Parte ia măsuri, după caz, pentru a monitoriza și spori transparența în ceea ce privește utilizarea resurselor genetice. Aceste măsuri includ:

- (a) desemnarea unuia sau mai multor puncte de control, după cum urmează: | (i) | punctele de control desemnate ar urma să colecteze sau să primească, după caz, informații relevante privind consimțământul prealabil în cunoștință de cauză, sursa resursei genetice, stabilirea termenilor conveniți de comun acord și/sau utilizarea resurselor genetice, după caz; | (ii) | după caz și în funcție de caracteristicile specifice ale unui anumit punct de control, fiecare parte impune utilizatorilor de resurse genetice să furnizeze unui anumit punct de control informațiile specificate la alineatul anterior. Fiecare parte ia măsuri adecvate, eficiente și proporționate pentru a remedia situațiile de nerespectare a cerințelor; | (iii) | aceste informații, inclusiv din certificate de conformitate recunoscute pe plan internațional în cazul în care acestea sunt disponibile, vor fi puse, fără a aduce atingere protecției

informațiilor confidențiale, la dispoziția autorităților naționale relevante, a părții care acordă consimțământul prealabil în cunoștință de cauză și Mecanismului de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor, după caz; | (iv) | punctele de control trebuie să fie eficace și ar trebui să aibă funcții relevante pentru implementarea prezentei litere (a). Acestea ar trebui să fie relevante pentru utilizarea resurselor genetice sau pentru colectarea de informații relevante, între altele în orice stadiu al cercetării, dezvoltării, inovării, precomercializării sau comercializării;

(b) încurajarea utilizatorilor și a furnizorilor de resurse genetice să includă dispoziții în termenii conveniți de comun acord pentru a face schimb de informații cu privire la implementarea acestor termeni, inclusiv prin cerințe de raportare; și

(c) încurajarea utilizării de instrumente și sisteme de comunicație rentabile.

2. Un permis sau echivalentul acestuia eliberat în conformitate cu articolul 6 alineatul 3 litera (e) și pus la dispoziția Mecanismului de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor constituie un certificat de conformitate recunoscut pe plan internațional.

3. Un certificat de conformitate recunoscut pe plan internațional servește ca dovadă că resursele genetice la care se referă au fost accesate în urma unui consimțământ prealabil în cunoștință de cauză și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord, în conformitate cu legislația sau cerințele de reglementare interne privind accesul și distribuirea beneficiilor ale părții care acordă consimțământul prealabil în cunoștință de cauză.

4. Certificatul de conformitate recunoscut pe plan internațional trebuie să conțină cel puțin următoarele informații, în cazul în care acestea nu sunt confidențiale:

(a) Autoritatea emitentă;

(b) Data eliberării;

(c) Furnizorul;

(d) identificatorul unic al certificatului;

(e) persoana sau entitatea căreia i-a fost acordat consimțământul prealabil în cunoștință de cauză;;

(f) obiectul sau resursele genetice la care se referă certificatul;

(g) confirmarea faptului că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord;

(h) confirmarea faptului că s-a obținut consimțământul prealabil în cunoștință de cauză; și

(i) utilizare comercială și/sau necomercială.

Articolul 18. Respectarea termenilor conveniți de comun acord

1. La implementarea articolului 6 alineatul 3 litera (g) punctul (i) și a articolului 7, fiecare parte trebuie să încurajeze furnizorii și utilizatorii de resurse genetice și/sau de cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice să includă dispoziții în termenii conveniți de comun acord pentru a reglementa, acolo unde este cazul, soluționarea litigiilor, inclusiv:

(a) jurisdicția care va fi sesizată pentru procesele de soluționare a litigiilor;

(b) dreptul aplicabil; și/sau

(c) opțiunile pentru soluționarea alternativă a litigiilor, cum ar fi medierea sau arbitrajul.

2. Fiecare parte se asigură că în cadrul sistemelor lor juridice sunt disponibile căi de atac, în conformitate cu dispozițiile jurisdicționale aplicabile, pentru cazurile de litigii care ar putea decurge din termenii conveniți de comun acord.

3. Fiecare parte trebuie să ia măsuri eficace, după caz, în ceea ce privește:

(a) Accesul la justiție; și

(b) utilizarea de mecanisme privind recunoașterea și executarea reciprocă a hotărârilor și a sentințelor arbitrale adoptate în altă țară.

4. Eficacitatea prezentului articol va fi analizată de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol în conformitate cu articolul 31 din prezentul protocol.

Articolul 19. Modele de clauze contractuale

1. Fiecare parte încurajează, după caz, elaborarea, actualizarea și utilizarea de modele de clauze contractuale sectoriale și transsectoriale pentru termenii conveniți de comun acord.

2. Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol inventariază periodic utilizarea modelelor de clauze contractuale sectoriale și transectoriale.

Articolul 20. Coduri de conduită, orientări și bune practici și/sau standarde

1. Fiecare parte încurajează, după caz, elaborarea, actualizarea și utilizarea de coduri de conduită, orientări și bune practici și/sau standarde voluntare în ceea ce privește accesul și distribuirea beneficiilor.

2. Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol inventariază periodic utilizarea de coduri de conduită, orientări, bune practici și/sau standarde voluntare și ia în considerare adoptarea unor coduri de conduită, orientări, bune practici și/sau standarde specifice.

Articolul 21. Acțiuni de sensibilizare

Fiecare parte ia măsuri pentru a crește gradul de sensibilizare cu privire la importanța resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice, precum și a aspectelor conexe privind accesul și distribuirea beneficiilor. Aceste măsuri pot include, printre altele:

(a) promovarea prezentului protocol, inclusiv a obiectivului său;

(b) organizarea de întâlniri ale comunităților indigene și locale cu părțile interesate relevante;

(c) instituirea și menținerea unui serviciu de asistență (help desk) pentru comunitățile indigene și locale și părțile interesate relevante;

(d) diseminarea de informații prin intermediul unui Mecanism de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor;

(e) promovarea de coduri de conduită, orientări, bune practici și/sau standarde voluntare, în consultare cu comunitățile indigene și locale și cu părțile interesate relevante;

(f) promovarea, după caz, a schimburilor de experiență interne, regionale și internaționale;

(g) educarea și formarea utilizatorilor și a furnizorilor de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice referitor la obligațiile care le revin în privința accesului și a distribuirii beneficiilor;

(h) implicarea comunităților indigene și locale și a părților interesate relevante în implementarea prezentului protocol; și

(i) sensibilizarea cu privire la procedurile și protocoalele comunitare ale comunităților indigene și locale.

Articolul 22. Capacitate

1. Părțile cooperează pentru construirea capacităților, dezvoltarea capacităților și consolidarea resurselor umane și a capacităților instituționale în vederea implementării în mod eficace a prezentului protocol în părțile care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și, între acesta, state insulare mici în curs de dezvoltare, și în părțile cu o economie în tranziție, inclusiv prin instituții și organizații existente la nivel mondial, regional, subregional și național. În acest context, părțile ar trebui să faciliteze implicarea comunităților indigene și locale și a părților interesate relevante, inclusiv a organizațiilor neguvernamentale și a sectorului privat.

2. Nevoia de resurse financiare, în conformitate cu dispozițiile relevante ale convenției, a părților care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și, între acestea, state insulare mici în curs de dezvoltare, și a părților cu o economie în tranziție trebuie luată pe deplin în considerare la construirea și dezvoltarea capacităților pentru implementarea prezentului protocol.

3. Ca bază pentru adoptarea unor măsuri corespunzătoare în ceea ce privește implementarea prezentului protocol, părțile care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și, între acestea, state insulare mici în curs de dezvoltare, și părțile cu o economie în tranziție ar trebui să își identifice propriile nevoi și priorități privind capacitatea la nivel național, prin autoevaluări ale capacității la nivel național. În cadrul acestor evaluări, părțile respective ar trebui să sprijine nevoile și prioritățile de capacitate ale comunităților indigene și locale și ale părților interesate relevante identificate de ele, scoțând în evidență nevoile și prioritățile femeilor în ceea ce privește capacitățile. 4.

În sprijinul implementării prezentului protocol, construirea și dezvoltarea de capacități pot aborda, între altele, următoarele domenii cheie:

- (a) capacitatea de a implementa și de a respecta obligațiile din prezentul protocol;
- (b) capacitatea de a negocia termeni conveniți de comun acord;
- (c) capacitatea de a elabora, implementa și aplica măsuri legislative, administrative sau strategice interne privind accesul și distribuirea beneficiilor; și
- (d) capacitatea țărilor de a-și dezvolta capacitățile endogene de cercetare pentru a adăuga valoare propriilor resurse genetice.

5. Măsurile luate în conformitate cu alineatele 1-4 de mai sus pot include, printre altele:

- (a) dezvoltarea juridică și instituțională;
- (b) promovarea echității și a corectitudinii în negocieri, de exemplu activități de formare pentru negocierea de termeni conveniți de comun acord;
- (c) monitorizarea și asigurarea conformității;
- (d) folosirea celor mai bune instrumente de comunicare și sisteme bazate pe internet pentru activitățile legate de acces și de distribuirea beneficiilor;
- (e) dezvoltarea și utilizarea de metode de evaluare;
- (f) bioprospectare, cercetare asociată și studii taxonomice;
- (g) transferul de tehnologie și capacitatea tehnică și de infrastructură pentru a asigura durabilitatea acestui transfer de tehnologie;
- (h) ameliorarea contribuției activităților de acces și de distribuire a beneficiilor la conservarea diversității biologice și la utilizarea durabilă a componentelor acesteia;
- (i) măsuri speciale pentru sporirea capacității părților interesate relevante în ceea ce privește accesul și distribuirea beneficiilor; și
- (j) măsuri speciale pentru sporirea capacității comunităților indigene și locale cu accent pe ameliorarea capacității femeilor din cadrul acestor comunități în ceea ce privește accesul la resurse genetice și/sau la cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice.

6. Informațiile privind consolidarea capacităților și dezvoltarea inițiativelor la nivel național, regional și internațional, asumate în conformitate cu alineatele de la 1 până la 5 de mai sus, vor fi furnizate Mecanismului de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor în vederea promovării sinergiei și coordonării pentru crearea de capacități și dezvoltarea accesului și a distribuirii beneficiilor.

Articolul 23. Transfer de tehnologie, colaborare și cooperare

În conformitate cu articolele 15, 16, 18 și 19 din convenție, părțile colaborează și cooperează în cadrul programelor de cercetare și dezvoltare științifică și tehnică, incluzând activitățile de cercetare biotehnologică, ca o modalitate de realizare a obiectivului prezentului protocol. Părțile se angajează să promoveze și să încurajeze accesul la tehnologie și transferul de tehnologie către părțile care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și state insulare mici în curs de dezvoltare, și către părțile cu o economie în tranziție, pentru a permite dezvoltarea și consolidarea unei baze tehnologice și științifice solide și viabile în vederea realizării obiectivelor convenției și prezentului protocol. Atunci când este posibil și adecvat, aceste activități de colaborare se desfășoară în și cu partea sau părțile care furnizează resursele genetice, adică țara sau țările de origine ale acestor resurse, ori o parte sau părți care au dobândit resursele genetice în conformitate cu convenția.

Articolul 24. Țările Non Părți

Părțile încurajează țările care nu sunt Părți ale Protocolului să adere la acesta și să contribuie la informarea corespunzătoare privind Mecanismul de Schimb de Informații privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor.

Articolul 25. Mecanisme și resurse financiare

1. La analizarea resurselor financiare pentru implementarea prezentului protocol, părțile iau în considerare dispozițiile articolului 20 din convenție.
2. Mecanismul financiar al convenției va fi mecanismul financiar pentru prezentul protocol.
3. În ceea ce privește construirea și dezvoltarea capacităților, menționate la articolul 22 din prezentul protocol, atunci când oferă îndrumări cu privire la mecanismul financiar menționat la alineatul 2 de mai sus pentru a fi analizate în cadrul Conferinței părților, Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol trebuie să țină seama de nevoia de resurse financiare a părților care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și, între acestea, state insulare mici în curs de dezvoltare, și a părților cu o economie în tranziție, precum și de nevoile și prioritățile în ceea ce privește capacitatea ale comunităților indigene și locale, inclusiv ale femeilor din cadrul acestor comunități.
4. În contextul alineatului 1 de mai sus, părțile trebuie să ia în considerare, de asemenea, necesitățile părților care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și, între acestea, state insulare mici în curs de dezvoltare, și ale părților cu economie în tranziție, în cadrul eforturilor pe care le depun pentru identificarea și implementarea cerințelor de construire și dezvoltare de capacități în scopul implementării prezentului protocol.
5. Îndrumările referitoare la mecanismul financiar al convenției din deciziile relevante ale Conferinței părților, inclusiv cele asupra cărora s-a convenit înainte de adoptarea prezentului protocol, se aplică *mutatis mutandis* dispozițiilor prezentului articol.
6. Părțile care sunt țări dezvoltate pot, de asemenea, să ofere resurse financiare și de altă natură pentru implementarea dispozițiilor prezentului protocol prin canale bilaterale, regionale și multilaterale, de care se pot folosi părțile care sunt țări în curs de dezvoltare și părțile cu o economie în tranziție.

Articolul 26. Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol

1. Conferința părților funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol.
2. Părțile la convenție care nu sunt părți la prezentul protocol pot participa ca observatori la lucrările oricărei reuniuni a Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol. Atunci când Conferința părților funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, deciziile luate în temeiul prezentului protocol se adoptă numai de părțile la acesta.
3. Atunci când Conferința părților funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, orice membru al biroului Conferinței părților care reprezintă o parte la convenție dar, în acel moment, nu și o parte la prezentul protocol este înlocuit de un membru ales de părțile la prezentul protocol și din rândul acestora.
4. Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol examinează periodic aplicarea prezentului protocol și adoptă, în limitele mandatului său, deciziile necesare pentru promovarea aplicării efective a protocolului. Conferința părților îndeplinește funcțiile care îi sunt atribuite de prezentul protocol și:
  - (a) formulează recomandări privind orice chestiune necesară pentru implementarea prezentului protocol;
  - (b) înființează organisme subsidiare considerate necesare pentru implementarea prezentului protocol;
  - (c) caută și recurge, dacă este necesar, la serviciile, cooperarea și informațiile furnizate de organizațiile internaționale și de organele interguvernamentale și neguvernamentale competente;
  - (d) stabilește forma și intervalul de transmitere a informațiilor care trebuie comunicate în conformitate cu articolul 29 din prezentul protocol și examinează aceste informații, precum și rapoartele înaintate de orice organism subsidiar al său;
  - (e) examinează și adoptă, în funcție de necesități, modificări ale prezentului protocol și ale anexelor sale, precum și orice anexe suplimentare la prezentul protocol, care sunt considerate necesare pentru implementarea prezentului protocol; și
  - (f) exercită alte îndatoriri care ar putea fi necesare pentru implementarea prezentului protocol.

5. Regulamentul de procedură al Conferinței părților și regulile financiare ale convenției se aplică *mutatis mutandis* prezentului protocol, exceptând cazul în care Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol decide altfel prin consens.

6. Prima reuniune a Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol este convocată de secretariat și are loc în același timp cu prima reuniune a Conferinței părților care este programată după data intrării în vigoare a prezentului protocol. Reuniunile ordinare ulterioare ale Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol vor avea loc în același timp cu reuniunile ordinare ale Conferinței părților, exceptând cazul în care Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol decide altfel.

7. Reuniunile extraordinare ale Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol se desfășoară ori de câte ori se consideră necesar de către Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol sau la solicitarea scrisă a oricăreia dintre părți, cu condiția ca aceasta să fie susținută de cel puțin o treime dintre părți, într-un termen de șase luni de la comunicarea solicitării de către secretariat părților.

8. Organizația Națiunilor Unite, agențiile sale specializate și Agenția Internațională a Energiei Atomice, precum și orice stat membru al acestora sau observator la acestea care nu este parte la convenție pot fi reprezentați în calitate de observatori la reuniunile Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol. Orice organism sau agenție, național(ă) sau internațional(ă), guvernamental(ă) sau neguvernamental(ă), competent(ă) în domeniul reglementat de prezentul protocol și care a informat secretariatul în legătură cu dorința sa de a fi reprezentat(ă) la o reuniune a Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol în calitate de observator, poate fi admis(ă) în această calitate, exceptând cazul în care se opune cel puțin o treime a părților prezente. Admiterea și participarea observatorilor fac obiectul dispozițiilor regulamentului de procedură menționat la alineatul 5 de mai sus, dacă nu se prevede altfel în prezentul articol.

Articolul 27. Organisme Subsidiare

1. Orice organism subsidiar înființat de convenție sau în temeiul acesteia poate servi prezentului protocol, inclusiv în urma unei decizii a Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol. Orice astfel de decizie trebuie să specifice sarcinile care trebuie îndeplinite.

2. Părțile la convenție care nu sunt părți la prezentul protocol pot participa ca observatori la lucrările oricărei reuniuni a oricăror astfel de organisme subsidiare. Atunci când un organism subsidiar al convenției funcționează ca organism subsidiar al prezentului protocol, deciziile în temeiul prezentului protocol se iau numai de părțile la prezentul protocol.

3. Atunci când un organism subsidiar al convenției își exercită funcțiile cu privire la aspecte legate de prezentul protocol, orice membru al biroului organismului subsidiar respectiv care reprezintă o parte la convenție dar, în acel moment, nu și o parte la prezentul protocol, este înlocuit cu un membru ales de părțile la prezentul protocol și din rândul acestora.

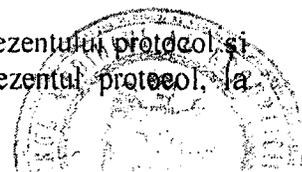
Articolul 28. Secretariatul

1. Secretariatul instituit prin articolul 24 din convenție funcționează ca secretariat al prezentului protocol.

2. Articolul 24, alineatul 1 din Convenție privind funcțiile Secretariatului se aplică, *mutatis mutandis*, prezentului Protocol. 3. În măsura în care sunt diferite, costurile serviciilor de secretariat asociate prezentului protocol sunt suportate de părțile la acesta. Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol decide la prima reuniune cu privire la dispozițiile bugetare necesare în acest sens.

Articolul 29. Monitorizare și raportare

Fiecare parte monitorizează implementarea obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului protocol și raportează Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, la

intervalele și în formatul determinate de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, măsurile adoptate pentru implementarea prezentului protocol.

Articolul 30. Proceduri și mecanisme pentru promovarea respectării prezentului protocol

Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol examinează și aprobă, în cadrul primei sale reuniuni, proceduri de cooperare și mecanisme instituționale pentru a promova respectarea dispozițiilor prezentului protocol și pentru a rezolva cazurile de nerespectare. Aceste proceduri și mecanisme trebuie să includă dispoziții prin care să se ofere consiliere sau asistență, după caz. Acestea trebuie să fie distincte de procedurile și mecanismele de soluționare a litigiilor prevăzute la articolul 27 din convenție, fără a aduce atingere acestora.

Articolul 31. Evaluare și revizuire

Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol realizează, la patru ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol și, ulterior, la intervale stabilite de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, o evaluare a eficacității prezentului protocol.

Articolul 32. Semnare

Prezentul protocol este deschis spre semnare de către părțile la convenție la sediul Organizației Națiunilor Unite din New York, începând din 2 februarie 2011 până la 1 februarie 2012.

Articolul 33. Intrare în vigoare

1. Prezentul protocol intră în vigoare în a nouăzecea zi de la data depunerii celui de-al cincizecelea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare de către statele sau organizațiile de integrare economică regionale care sunt părți la convenție. 2. Prezentul protocol intră în vigoare pentru un stat sau o organizație de integrare economică regională care îl ratifică, îl acceptă sau îl aprobă sau aderă la acesta după depunerea celui de-al cincizecelea instrument, astfel cum se prevede la alineatul 1 de mai sus, în a nouăzecea zi de la data la care statul sau organizația regională de integrare economică respectiv(ă) depune instrumentul său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare sau la data la care convenția intră în vigoare pentru acel stat sau acea organizație de integrare economică regională, în funcție de care dintre aceste date este ulterioară.

3. În sensul alineatelor 1 și 2 de mai sus, niciunul dintre instrumentele depuse de o organizație de integrare economică regională nu este considerat ca suplimentar față de cele deja depuse de statele membre ale unei astfel de organizații.

Articolul 34. Rezerve

Nu se admite nicio rezervă la prezentul protocol.

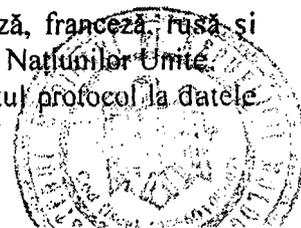
Articolul 35. Retragere

1. După doi ani de la data la care prezentul protocol intră în vigoare pentru o parte, respectiva parte poate oricând să se retragă din prezentul protocol printr-o notificare scrisă adresată depozitarului.

2. Orice astfel de retragere intră în vigoare la expirarea unei perioade de un an de la data primirii notificării de către depozitar sau la orice altă dată ulterioară, care poate fi specificată în notificarea de retragere.

Articolul 36. Texte autentice

Originalul prezentului protocol, ale cărui texte în limbile arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă sunt deopotrivă autentice, este depus la Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite. DREPT CARE, subsemnații, pe deplin autorizați în acest sens, au semnat prezentul protocol la datele indicate.

Prin prezenta confirm că textul alăturat este copia certificată de pe traducerea oficială a Protocolului de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora (ABS) la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992) (Nagoya, 29 octombrie 2010), originalul căreia fiind depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

[Handwritten signature]

Șeful Biroului CEBUC,
Direcției Generale Drept
Internațional a Ministerului Afacerilor
Externe și Integrării Europene al
Republicii Moldova

**NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS TO GENETIC RESOURCES AND
THE FAIR AND EQUITABLE SHARING OF BENEFITS ARISING
FROM THEIR UTILIZATION TO THE CONVENTION ON
BIOLOGICAL DIVERSITY**

The Parties to this Protocol,

Being Parties to the Convention on Biological Diversity, hereinafter referred to as "the Convention",

Recalling that the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of genetic resources is one of three core objectives of the Convention, and *recognizing* that this Protocol pursues the implementation of this objective within the Convention,

Reaffirming the sovereign rights of States over their natural resources and according to the provisions of the Convention,

Recalling further Article 15 of the Convention,

Recognizing the important contribution to sustainable development made by technology transfer and cooperation to build research and innovation capacities for adding value to genetic resources in developing countries, in accordance with Articles 16 and 19 of the Convention,

Recognizing that public awareness of the economic value of ecosystems and biodiversity and the fair and equitable sharing of this economic value with the custodians of biodiversity are key incentives for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,

Acknowledging the potential role of access and benefit-sharing to contribute to the conservation and sustainable use of biological diversity, poverty eradication and environmental sustainability and thereby contributing to achieving the Millennium Development Goals,

Acknowledging the linkage between access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such resources,

Recognizing the importance of providing legal certainty with respect to access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from their utilization,

Further recognizing the importance of promoting equity and fairness in negotiation of mutually agreed terms between providers and users of genetic resources,

Recognizing also the vital role that women play in access and benefit-sharing and *affirming* the need for the full participation of women at all levels of policy-making and implementation for biodiversity conservation,

Determined to further support the effective implementation of the access and benefit-sharing provisions of the Convention,

Recognizing that an innovative solution is required to address the fair and equitable sharing of benefits derived from the utilization of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources that occur in transboundary situations or for which it is not possible to grant or obtain prior informed consent,

Recognizing the importance of genetic resources to food security, public health, biodiversity conservation, and the mitigation of and adaptation to climate change,

Recognizing the special nature of agricultural biodiversity, its distinctive features and problems needing distinctive solutions,

Recognizing the interdependence of all countries with regard to genetic resources for food and agriculture as well as their special nature and importance for achieving food security worldwide and for sustainable development of agriculture in the context of poverty alleviation and climate change and acknowledging the fundamental role of the International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture and the FAO Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture in this regard,

Mindful of the International Health Regulations (2005) of the World Health Organization and the importance of ensuring access to human pathogens for public health preparedness and response purposes,

Acknowledging ongoing work in other international forums relating to access and benefit-sharing,

Recalling the Multilateral System of Access and Benefit-sharing established under the International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture developed in harmony with the Convention,

Recognizing that international instruments related to access and benefit-sharing should be mutually supportive with a view to achieving the objectives of the Convention,

Recalling the relevance of Article 8(j) of the Convention as it relates to traditional knowledge associated with genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such knowledge,

Noting the interrelationship between genetic resources and traditional knowledge, their inseparable nature for indigenous and local communities, the importance of the traditional knowledge for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components, and for the sustainable livelihoods of these communities,

Recognizing the diversity of circumstances in which traditional knowledge associated with genetic resources is held or owned by indigenous and local communities,

Mindful that it is the right of indigenous and local communities to identify the rightful holders of their traditional knowledge associated with genetic resources, within their communities,

Further recognizing the unique circumstances where traditional knowledge associated with genetic resources is held in countries, which may be oral, documented or in other forms, reflecting a rich cultural heritage relevant for conservation and sustainable use of biological diversity,

Noting the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, and

Affirming that nothing in this Protocol shall be construed as diminishing or extinguishing the existing rights of indigenous and local communities,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

OBJECTIVE

The objective of this Protocol is the fair and equitable sharing of the benefits arising from the utilization of genetic resources, including by appropriate access to genetic resources and by appropriate transfer of relevant technologies, taking into account all rights over those resources and to

technologies, and by appropriate funding, thereby contributing to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components.

ARTICLE 2

USE OF TERMS

The terms defined in Article 2 of the Convention shall apply to this Protocol. In addition, for the purposes of this Protocol:

(a) "Conference of the Parties" means the Conference of the Parties to the Convention;

(b) "Convention" means the Convention on Biological Diversity;

(c) "Utilization of genetic resources" means to conduct research and development on the genetic and/or biochemical composition of genetic resources, including through the application of biotechnology as defined in Article 2 of the Convention;

(d) "Biotechnology" as defined in Article 2 of the Convention means any technological application that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use;

(e) "Derivative" means a naturally occurring biochemical compound resulting from the genetic expression or metabolism of biological or genetic resources, even if it does not contain functional units of heredity.

ARTICLE 3

SCOPE

This Protocol shall apply to genetic resources within the scope of Article 15 of the Convention and to the benefits arising from the utilization of such resources. This Protocol shall also apply to traditional knowledge associated with genetic resources within the scope of the Convention and to the benefits arising from the utilization of such knowledge.

ARTICLE 4

RELATIONSHIP WITH INTERNATIONAL AGREEMENTS AND INSTRUMENTS

1. The provisions of this Protocol shall not affect the rights and obligations of any Party deriving from any existing international agreement, except where the exercise of those rights and obligations would cause a serious damage or threat to biological diversity. This paragraph is not intended to create a hierarchy between this Protocol and other international instruments.
2. Nothing in this Protocol shall prevent the Parties from developing and implementing other relevant international agreements, including other specialized access and benefit-sharing agreements, provided that they are supportive of and do not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol.
3. This Protocol shall be implemented in a mutually supportive manner with other international instruments relevant to this Protocol. Due regard should be paid to useful and relevant ongoing work or practices under such international instruments and relevant international organizations, provided that they are supportive of and do not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol.
4. This Protocol is the instrument for the implementation of the access and benefit-sharing provisions of the Convention. Where a specialized international access and benefit-sharing instrument applies that is consistent with, and does not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol, this Protocol does not apply for the Party or Parties to the specialized instrument in respect of the specific genetic resource covered by and for the purpose of the specialized instrument.

ARTICLE 5

FAIR AND EQUITABLE BENEFIT-SHARING

1. In accordance with Article 15, paragraphs 3 and 7 of the Convention, benefits arising from the utilization of genetic resources as well as subsequent applications and commercialization shall be shared in a fair and equitable way with the Party providing such resources that is the country of origin of such resources or a Party that has acquired the genetic resources in accordance with the Convention. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

2. Each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim of ensuring that benefits arising from the utilization of genetic resources that are held by indigenous and local communities, in accordance with domestic legislation regarding the established rights of these indigenous and local communities over these genetic resources, are shared in a fair and equitable way with the communities concerned, based on mutually agreed terms.

3. To implement paragraph 1. above, each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate.

4. Benefits may include monetary and non-monetary benefits, including but not limited to those listed in the Annex.

5. Each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, in order that the benefits arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources are shared in a fair and equitable way with indigenous and local communities holding such knowledge. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

ARTICLE 6

ACCESS TO GENETIC RESOURCES

1. In the exercise of sovereign rights over natural resources, and subject to domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements, access to genetic resources for their utilization shall be subject to the prior informed consent of the Party providing such resources that is the country of origin of such resources or a Party that has acquired the genetic resources in accordance with the Convention, unless otherwise determined by that Party.

2. In accordance with domestic law, each Party shall take measures, as appropriate, with the aim of ensuring that the prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities is obtained for access to genetic resources where they have the established right to grant access to such resources.

3. Pursuant to paragraph 1 above, each Party requiring prior informed consent shall take the necessary legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to:

(a) Provide for legal certainty, clarity and transparency of their domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements;

(b) Provide for fair and non-arbitrary rules and procedures on accessing genetic resources;

(c) Provide information on how to apply for prior informed consent;

(d) Provide for a clear and transparent written decision by a competent national authority, in a cost-effective manner and within a reasonable period of time;

(e) Provide for the issuance at the time of access of a permit or its equivalent as evidence of the decision to grant prior informed consent and of the establishment of mutually agreed terms, and notify the Access and Benefit-sharing Clearing-House accordingly;

(f) Where applicable, and subject to domestic legislation, set out criteria and/or processes for obtaining prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities for access to genetic resources; and

(g) Establish clear rules and procedures for requiring and establishing mutually agreed terms. Such terms shall be set out in writing and may include, *inter alia*:

(i) A dispute settlement clause;

(ii) Terms on benefit-sharing, including in relation to intellectual property rights;

(iii) Terms on subsequent third-party use, if any; and

(iv) Terms on changes of intent, where applicable.

ARTICLE 7

ACCESS TO TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

In accordance with domestic law, each Party shall take measures, as appropriate, with the aim of ensuring that traditional knowledge associated with genetic resources that is held by indigenous and local communities is accessed with the prior and informed consent or approval and involvement of these indigenous and local communities, and that mutually agreed terms have been established.

ARTICLE 8

SPECIAL CONSIDERATIONS

In the development and implementation of its access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements, each Party shall:

(a) Create conditions to promote and encourage research which contributes to the conservation and sustainable use of biological diversity, particularly in developing countries, including through simplified measures on access for non-commercial research purposes, taking into account the need to address a change of intent for such research;

(b) Pay due regard to cases of present or imminent emergencies that threaten or damage human, animal or plant health, as determined nationally or internationally. Parties may take into consideration the need for expeditious access to genetic resources and expeditious fair and equitable sharing of benefits arising out of the use of such genetic resources, including access to affordable treatments by those in need, especially in developing countries;

(c) Consider the importance of genetic resources for food and agriculture and their special role for food security.

ARTICLE 9

CONTRIBUTION TO CONSERVATION AND SUSTAINABLE USE

The Parties shall encourage users and providers to direct benefits arising from the utilization of genetic resources towards the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components.

ARTICLE 10

GLOBAL MULTILATERAL BENEFIT-SHARING MECHANISM

Parties shall consider the need for and modalities of a global multilateral benefit-sharing mechanism to address the fair and equitable sharing of benefits derived from the utilization of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources that occur in transboundary situations or for which it is not possible to grant or obtain prior informed consent. The benefits shared by users of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources through this mechanism shall be used to support the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components globally.

ARTICLE 11

TRANSBOUNDARY COOPERATION

1. In instances where the same genetic resources are found *in situ* within the territory of more than one Party, those Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, with the involvement of indigenous and local communities concerned, where applicable, with a view to implementing this Protocol.

2. Where the same traditional knowledge associated with genetic resources is shared by one or more indigenous and local communities in several Parties, those Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, with the involvement of the indigenous and local communities concerned, with a view to implementing the objective of this Protocol.

ARTICLE 12

TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

1. In implementing their obligations under this Protocol, Parties shall in accordance with domestic law take into consideration indigenous and local communities' customary laws, community protocols and procedures, as applicable, with respect to traditional knowledge associated with genetic resources.

2. Parties, with the effective participation of the indigenous and local communities concerned, shall establish mechanisms to inform potential users of traditional knowledge associated with genetic resources about their obligations, including measures as made available through the Access and Benefit-sharing Clearing-House for access to and fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such knowledge.

3. Parties shall endeavour to support, as appropriate, the development by indigenous and local communities, including women within these communities, of:

(a) Community protocols in relation to access to traditional knowledge associated with genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising out of the utilization of such knowledge;

(b) Minimum requirements for mutually agreed terms to secure the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources; and

(c) Model contractual clauses for benefit-sharing arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources.

4. Parties, in their implementation of this Protocol, shall, as far as possible, not restrict the customary use and exchange of genetic resources and associated traditional knowledge within and amongst indigenous and local communities in accordance with the objectives of the Convention.

ARTICLE 13

NATIONAL FOCAL POINTS AND COMPETENT NATIONAL AUTHORITIES

1. Each Party shall designate a national focal point on access and benefit-sharing. The national focal point shall make information available as follows:

(a) For applicants seeking access to genetic resources, information on procedures for obtaining prior informed consent and establishing mutually agreed terms, including benefit-sharing;

(b) For applicants seeking access to traditional knowledge associated with genetic resources, where possible, information on procedures for obtaining prior informed consent or approval and involvement, as appropriate, of indigenous and local communities and establishing mutually agreed terms including benefit-sharing; and

(c) Information on competent national authorities, relevant indigenous and local communities and relevant stakeholders.

The national focal point shall be responsible for liaison with the Secretariat.

2. Each Party shall designate one or more competent national authorities on access and benefit-sharing. Competent national authorities shall, in accordance with applicable national legislative, administrative or policy measures, be responsible for granting access or, as applicable, issuing written evidence that access requirements have been met and be responsible for advising on applicable procedures and requirements for obtaining prior informed consent and entering into mutually agreed terms.

3. A Party may designate a single entity to fulfil the functions of both focal point and competent national authority.

4. Each Party shall, no later than the date of entry into force of this Protocol for it, notify the Secretariat of the contact information of its national

focal point and its competent national authority or authorities. Where a Party designates more than one competent national authority, it shall convey to the Secretariat, with its notification thereof, relevant information on the respective responsibilities of those authorities. Where applicable, such information shall, at a minimum, specify which competent authority is responsible for the genetic resources sought. Each Party shall forthwith notify the Secretariat of any changes in the designation of its national focal point or in the contact information or responsibilities of its competent national authority or authorities.

5. The Secretariat shall make information received pursuant to paragraph 4 above available through the Access and Benefit-sharing Clearing-House.

ARTICLE 14

THE ACCESS AND BENEFIT-SHARING CLEARING-HOUSE AND INFORMATION SHARING

1. An Access and Benefit-sharing Clearing-House is hereby established as part of the clearing-house mechanism under Article 18, paragraph 3, of the Convention. It shall serve as a means for sharing of information related to access and benefit-sharing. In particular, it shall provide access to information made available by each Party relevant to the implementation of this Protocol.

2. Without prejudice to the protection of confidential information, each Party shall make available to the Access and Benefit-sharing Clearing-House any information required by this Protocol, as well as information required pursuant to the decisions taken by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. The information shall include:

(a) Legislative, administrative and policy measures on access and benefit-sharing;

(b) Information on the national focal point and competent national authority or authorities; and

(c) Permits or their equivalent issued at the time of access as evidence of the decision to grant prior informed consent and of the establishment of mutually agreed terms.

3. Additional information, if available and as appropriate, may include:

(a) Relevant competent authorities of indigenous and local communities, and information as so decided;

- (b) Model contractual clauses;
- (c) Methods and tools developed to monitor genetic resources; and
- (d) Codes of conduct and best practices.

4. The modalities of the operation of the Access and Benefit-sharing Clearing-House, including reports on its activities, shall be considered and decided upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol at its first meeting, and kept under review thereafter.

ARTICLE 15

COMPLIANCE WITH DOMESTIC LEGISLATION OR REGULATORY REQUIREMENTS ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING

1. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate legislative, administrative or policy measures to provide that genetic resources utilized within its jurisdiction have been accessed in accordance with prior informed consent and that mutually agreed terms have been established, as required by the domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the other Party.

2. Parties shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance with measures adopted in accordance with paragraph 1 above.

3. Parties shall, as far as possible and as appropriate, cooperate in cases of alleged violation of domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements referred to in paragraph 1 above.

ARTICLE 16

COMPLIANCE WITH DOMESTIC LEGISLATION OR REGULATORY REQUIREMENTS ON ACCESS AND BENEFIT- SHARING FOR TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

1. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to provide that traditional knowledge associated with genetic resources utilized within their jurisdiction has been accessed in accordance with prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities and that

mutually agreed terms have been established, as required by domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the other Party where such indigenous and local communities are located.

2. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance with measures adopted in accordance with paragraph 1 above.

3. Parties shall, as far as possible and as appropriate, cooperate in cases of alleged violation of domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements referred to in paragraph 1 above.

ARTICLE 17

MONITORING THE UTILIZATION OF GENETIC RESOURCES

1. To support compliance, each Party shall take measures, as appropriate, to monitor and to enhance transparency about the utilization of genetic resources. Such measures shall include:

(a) The designation of one or more checkpoints, as follows:

(i) Designated checkpoints would collect or receive, as appropriate, relevant information related to prior informed consent, to the source of the genetic resource, to the establishment of mutually agreed terms, and/or to the utilization of genetic resources, as appropriate;

(ii) Each Party shall, as appropriate and depending on the particular characteristics of a designated checkpoint, require users of genetic resources to provide the information specified in the above paragraph at a designated checkpoint. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance;

(iii) Such information, including from internationally recognized certificates of compliance where they are available, will, without prejudice to the protection of confidential information, be provided to relevant national authorities, to the Party providing prior informed consent and to the Access and Benefit-sharing Clearing-House, as appropriate;

(iv) Checkpoints must be effective and should have functions relevant to implementation of this subparagraph (a). They should be relevant to the utilization of genetic resources, or to the collection of relevant information at, *inter alia*, any stage of research, development, innovation, pre-commercialization or commercialization.

(b) Encouraging users and providers of genetic resources to include provisions in mutually agreed terms to share information on the implementation of such terms, including through reporting requirements; and

(c) Encouraging the use of cost-effective communication tools and systems.

2. A permit or its equivalent issued in accordance with Article 6, paragraph 3 (e) and made available to the Access and Benefit-sharing Clearing-House, shall constitute an internationally recognized certificate of compliance.

3. An internationally recognized certificate of compliance shall serve as evidence that the genetic resource which it covers has been accessed in accordance with prior informed consent and that mutually agreed terms have been established, as required by the domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the Party providing prior informed consent.

4. The internationally recognized certificate of compliance shall contain the following minimum information when it is not confidential:

- (a) Issuing authority;
- (b) Date of issuance;
- (c) The provider;
- (d) Unique identifier of the certificate;
- (e) The person or entity to whom prior informed consent was granted;
- (f) Subject-matter or genetic resources covered by the certificate;
- (g) Confirmation that mutually agreed terms were established;

- (h) Confirmation that prior informed consent was obtained; and
- (i) Commercial and/or non-commercial use.

ARTICLE 18

COMPLIANCE WITH MUTUALLY AGREED TERMS

1. In the implementation of Article 6, paragraph 3 (g) (i) and Article 7, each Party shall encourage providers and users of genetic resources and/or traditional knowledge associated with genetic resources to include provisions in mutually agreed terms to cover, where appropriate, dispute resolution including:

- (a) The jurisdiction to which they will subject any dispute resolution processes;
- (b) The applicable law; and/or
- (c) Options for alternative dispute resolution, such as mediation or arbitration.

2. Each Party shall ensure that an opportunity to seek recourse is available under their legal systems, consistent with applicable jurisdictional requirements, in cases of disputes arising from mutually agreed terms.

3. Each Party shall take effective measures, as appropriate, regarding:

- (a) Access to justice; and
- (b) The utilization of mechanisms regarding mutual recognition and enforcement of foreign judgments and arbitral awards.

4. The effectiveness of this article shall be reviewed by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol in accordance with Article 31 of this Protocol.

ARTICLE 19

MODEL CONTRACTUAL CLAUSES

1. Each Party shall encourage, as appropriate, the development, update and use of sectoral and cross-sectoral model contractual clauses for mutually agreed terms.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically take stock of the use of sectoral and cross-sectoral model contractual clauses.

ARTICLE 20

CODES OF CONDUCT, GUIDELINES AND BEST PRACTICES AND/OR STANDARDS

1. Each Party shall encourage, as appropriate, the development, update and use of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards in relation to access and benefit-sharing.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically take stock of the use of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards and consider the adoption of specific codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards.

ARTICLE 21

AWARENESS-RAISING

Each Party shall take measures to raise awareness of the importance of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources, and related access and benefit-sharing issues. Such measures may include, *inter alia*:

- (a) Promotion of this Protocol, including its objective;
- (b) Organization of meetings of indigenous and local communities and relevant stakeholders;
- (c) Establishment and maintenance of a help desk for indigenous and local communities and relevant stakeholders;
- (d) Information dissemination through a national clearing-house;
- (e) Promotion of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards in consultation with indigenous and local communities and relevant stakeholders;
- (f) Promotion of, as appropriate, domestic, regional and international exchanges of experience;

(g) Education and training of users and providers of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources about their access and benefit-sharing obligations;

(h) Involvement of indigenous and local communities and relevant stakeholders in the implementation of this Protocol; and

(i) Awareness-raising of community protocols and procedures of indigenous and local communities.

ARTICLE 22

CAPACITY

1. The Parties shall cooperate in the capacity-building, capacity development and strengthening of human resources and institutional capacities to effectively implement this Protocol in developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition, including through existing global, regional, subregional and national institutions and organizations. In this context, Parties should facilitate the involvement of indigenous and local communities and relevant stakeholders, including non-governmental organizations and the private sector.

2. The need of developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition for financial resources in accordance with the relevant provisions of the Convention shall be taken fully into account for capacity-building and development to implement this Protocol.

3. As a basis for appropriate measures in relation to the implementation of this Protocol, developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition should identify their national capacity needs and priorities through national capacity self-assessments. In doing so, such Parties should support the capacity needs and priorities of indigenous and local communities and relevant stakeholders, as identified by them, emphasizing the capacity needs and priorities of women.

4. In support of the implementation of this Protocol, capacity-building and development may address, *inter alia*, the following key areas:

(a) Capacity to implement, and to comply with the obligations of, this Protocol;

- (b) Capacity to negotiate mutually agreed terms;
- (c) Capacity to develop, implement and enforce domestic legislative, administrative or policy measures on access and benefit-sharing; and
- (d) Capacity of countries to develop their endogenous research capabilities to add value to their own genetic resources.

5. Measures in accordance with paragraphs 1 to 4 above may include, *inter alia*:

- (a) Legal and institutional development;
- (b) Promotion of equity and fairness in negotiations, such as training to negotiate mutually agreed terms;
- (c) The monitoring and enforcement of compliance;
- (d) Employment of best available communication tools and Internet-based systems for access and benefit-sharing activities;
- (e) Development and use of valuation methods;
- (f) Bioprospecting, associated research and taxonomic studies;
- (g) Technology transfer, and infrastructure and technical capacity to make such technology transfer sustainable;
- (h) Enhancement of the contribution of access and benefit-sharing activities to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components;
- (i) Special measures to increase the capacity of relevant stakeholders in relation to access and benefit-sharing; and
- (j) Special measures to increase the capacity of indigenous and local communities with emphasis on enhancing the capacity of women within those communities in relation to access to genetic resources and/or traditional knowledge associated with genetic resources.

6. Information on capacity-building and development initiatives at national, regional and international levels, undertaken in accordance with paragraphs 1 to 5 above, should be provided to the Access and Benefit-sharing

Clearing-House with a view to promoting synergy and coordination on capacity-building and development for access and benefit-sharing.

ARTICLE 23

TECHNOLOGY TRANSFER, COLLABORATION AND COOPERATION

In accordance with Articles 15, 16, 18 and 19 of the Convention, the Parties shall collaborate and cooperate in technical and scientific research and development programmes, including biotechnological research activities, as a means to achieve the objective of this Protocol. The Parties undertake to promote and encourage access to technology by, and transfer of technology to, developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition, in order to enable the development and strengthening of a sound and viable technological and scientific base for the attainment of the objectives of the Convention and this Protocol. Where possible and appropriate such collaborative activities shall take place in and with a Party or the Parties providing genetic resources that is the country or are the countries of origin of such resources or a Party or Parties that have acquired the genetic resources in accordance with the Convention.

ARTICLE 24

NON-PARTIES

The Parties shall encourage non-Parties to adhere to this Protocol and to contribute appropriate information to the Access and Benefit-sharing Clearing-House.

ARTICLE 25

FINANCIAL MECHANISM AND RESOURCES

1. In considering financial resources for the implementation of this Protocol, the Parties shall take into account the provisions of Article 20 of the Convention.
2. The financial mechanism of the Convention shall be the financial mechanism for this Protocol.
3. Regarding the capacity-building and development referred to in Article 22 of this Protocol, the Conference of the Parties serving as the

meeting of the Parties to this Protocol, in providing guidance with respect to the financial mechanism referred to in paragraph 2 above, for consideration by the Conference of the Parties, shall take into account the need of developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and of Parties with economies in transition, for financial resources, as well as the capacity needs and priorities of indigenous and local communities, including women within these communities.

4. In the context of paragraph 1 above, the Parties shall also take into account the needs of the developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and of the Parties with economies in transition, in their efforts to identify and implement their capacity-building and development requirements for the purposes of the implementation of this Protocol.

5. The guidance to the financial mechanism of the Convention in relevant decisions of the Conference of the Parties, including those agreed before the adoption of this Protocol, shall apply, *mutatis mutandis*, to the provisions of this Article.

6. The developed country Parties may also provide, and the developing country Parties and the Parties with economies in transition avail themselves of, financial and other resources for the implementation of the provisions of this Protocol through bilateral, regional and multilateral channels.

ARTICLE 26

CONFERENCE OF THE PARTIES SERVING AS THE MEETING OF THE PARTIES TO THIS PROTOCOL

1. The Conference of the Parties shall serve as the meeting of the Parties to this Protocol.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by those that are Parties to it.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Protocol and shall:

(a) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of this Protocol;

(b) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Protocol;

(c) Seek and utilize, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies;

(d) Establish the form and the intervals for transmitting the information to be submitted in accordance with Article 29 of this Protocol and consider such information as well as reports submitted by any subsidiary body;

(e) Consider and adopt, as required, amendments to this Protocol and its Annex, as well as any additional annexes to this Protocol, that are deemed necessary for the implementation of this Protocol; and

(f) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Protocol.

5. The rules of procedure of the Conference of the Parties and financial rules of the Convention shall be applied, *mutatis mutandis*, under this Protocol, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

6. The first meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be convened by the Secretariat and held concurrently with the first meeting of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of the entry into force of this Protocol. Subsequent ordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held concurrently with ordinary meetings of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

7. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of the Parties serving as the meeting

of the Parties to this Protocol, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

8. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not party to the Convention, may be represented as observers at meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, that is qualified in matters covered by this Protocol and that has informed the Secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties serving as a meeting of the Parties to this Protocol as an observer, may be so admitted, unless at least one third of the Parties present object. Except as otherwise provided in this Article, the admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure, as referred to in paragraph 5 above.

ARTICLE 27

SUBSIDIARY BODIES

1. Any subsidiary body established by or under the Convention may serve this Protocol, including upon a decision of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Any such decision shall specify the tasks to be undertaken.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any meeting of any such subsidiary bodies. When a subsidiary body of the Convention serves as a subsidiary body to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by Parties to this Protocol.

3. When a subsidiary body of the Convention exercises its functions with regard to matters concerning this Protocol, any member of the bureau of that subsidiary body representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

ARTICLE 28

SECRETARIAT

1. The Secretariat established by Article 24 of the Convention shall serve as the secretariat to this Protocol.

2. Article 24, paragraph 1, of the Convention on the functions of the Secretariat shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol.

3. To the extent that they are distinct, the costs of the secretariat services for this Protocol shall be met by the Parties hereto. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first meeting, decide on the necessary budgetary arrangements to this end.

ARTICLE 29

MONITORING AND REPORTING

Each Party shall monitor the implementation of its obligations under this Protocol, and shall, at intervals and in the format to be determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, report to the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol on measures that it has taken to implement this Protocol.

ARTICLE 30

PROCEDURES AND MECHANISMS TO PROMOTE COMPLIANCE WITH THIS PROTOCOL

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first meeting, consider and approve cooperative procedures and institutional mechanisms to promote compliance with the provisions of this Protocol and to address cases of non-compliance. These procedures and mechanisms shall include provisions to offer advice or assistance, where appropriate. They shall be separate from, and without prejudice to, the dispute settlement procedures and mechanisms under Article 27 of the Convention.

ARTICLE 31

ASSESSMENT AND REVIEW

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall undertake, four years after the entry into force of this Protocol and thereafter at intervals determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, an evaluation of the effectiveness of this Protocol.

ARTICLE 32

SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature by Parties to the Convention at the United Nations Headquarters in New York, from 2 February 2011 to 1 February 2012.

ARTICLE 33

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession by States or regional economic integration organizations that are Parties to the Convention.

2. This Protocol shall enter into force for a State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument as referred to in paragraph 1 above, on the ninetieth day after the date on which that State or regional economic integration organization deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or on the date on which the Convention enters into force for that State or regional economic integration organization, whichever shall be the later.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

ARTICLE 34

RESERVATIONS

No reservations may be made to this Protocol.

ARTICLE 35

WITHDRAWAL

1. At any time after two years from the date on which this Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Protocol by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take place upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

ARTICLE 36

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Protocol on the dates indicated.

DONE at Nagoya on this twenty-ninth day of October, two thousand and ten.

Annex

MONETARY AND NON-MONETARY BENEFITS

1. Monetary benefits may include, but not be limited to:
  - (a) Access fees/fee per sample collected or otherwise acquired;
  - (b) Up-front payments;
  - (c) Milestone payments;
  - (d) Payment of royalties;
  - (e) Licence fees in case of commercialization;
  - (f) Special fees to be paid to trust funds supporting conservation and sustainable use of biodiversity;
  - (g) Salaries and preferential terms where mutually agreed;
  - (h) Research funding;
  - (i) Joint ventures;
  - (j) Joint ownership of relevant intellectual property rights.

2. Non-monetary benefits may include, but not be limited to:
  - (a) Sharing of research and development results;
  - (b) Collaboration, cooperation and contribution in scientific research and development programmes, particularly biotechnological research activities, where possible in the Party providing genetic resources;
  - (c) Participation in product development;
  - (d) Collaboration, cooperation and contribution in education and training;
  - (e) Admittance to *ex situ* facilities of genetic resources and to databases;

- (f) Transfer to the provider of the genetic resources of knowledge and technology under fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms where agreed, in particular, knowledge and technology that make use of genetic resources, including biotechnology, or that are relevant to the conservation and sustainable utilization of biological diversity;
- (g) Strengthening capacities for technology transfer;
- (h) Institutional capacity-building;
- (i) Human and material resources to strengthen the capacities for the administration and enforcement of access regulations;
- (j) Training related to genetic resources with the full participation of countries providing genetic resources, and where possible, in such countries;
- (k) Access to scientific information relevant to conservation and sustainable use of biological diversity, including biological inventories and taxonomic studies;
- (l) Contributions to the local economy;
- (m) Research directed towards priority needs, such as health and food security, taking into account domestic uses of genetic resources in the Party providing genetic resources;
- (n) Institutional and professional relationships that can arise from an access and benefit-sharing agreement and subsequent collaborative activities;
- (o) Food and livelihood security benefits;
- (p) Social recognition;
- (q) Joint ownership of relevant intellectual property rights.

Prin prezenta confirm că textul alăturat este o copie autentică a Protocolului de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora (ABS) la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992) (Nagoya, 29 octombrie 2010), copia certificată a căreia fiind depozitată la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

[Handwritten signature]

Șeful CEBUC,
Șef al Direcției Generale Drept
Internațional a Ministerului Afacerilor
Externe și Integrării Europene al
Republicii Moldova

**Argumentarea necesității
ratificării Protocolului de la Nagoya privind accesul la resursele genetice
și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea
acestora (ABS), la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro,
5 iunie 1992), adoptat la 29 octombrie 2010**

I. Descrierea tratatului

Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora (ABS), la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992), adoptat la 29 octombrie 2010 (în continuare - Protocolul de la Nagoya), este un tratat internațional, multilateral.

Convenția privind diversitatea biologică (în continuare – CDB) a fost deschisă spre semnare la data de 5 iunie 1992, în cadrul Conferinței Națiunilor Unite privind Mediul și Dezvoltarea („Summitul privind Pământul” de la Rio) și a intrat în vigoare la data de 29 decembrie 1993. Republica Moldova a ratificat CDB prin Hotărârea Parlamentului Nr. 457-XIII din 16 martie 1995. CDB reprezintă singurul instrument internațional care abordează în totalitate diversitatea biologică.

Informații generale despre tratat. Protocolul de la Nagoya, transpune prevederile CDB, privind importanța diversității biologice pentru conservarea sistemelor de susținere a biosferei, precum și utilizarea durabilă și conservarea diversității biologice pentru rezolvarea necesităților de hrană, de sănătate și a altor cerințe ale populației planetei în continua creștere, motiv pentru care accesul la resurse genetice și la tehnologii, cât și împărțirea acestora sunt esențiale.

Se consideră incontestabilă valoarea ecologică, genetică, socială, economică, științifică, educațională, culturală, recreativă și estetică a diversității biologice și a componentelor sale.

Statele au susținut obiectivele principale ale CDB: conservarea diversității biologice; utilizarea durabilă a componentelor biodiversității și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor, care rezultă din utilizarea resurselor genetice.

Pentru a progresa în implementarea celui de-al treilea obiectiv, Summitul Mondial privind Dezvoltarea Durabilă (Johannesburg, septembrie 2002) a cerut negocierea regimului internațional în cadrul CDB, pentru a promova și proteja distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice. În urma celei de-a șaptea reuniuni a Conferinței Părților la CDB, în 2004, a fost mandatat grupul de lucru ad-hoc deschis privind Accesul și Distribuirea Beneficiilor pentru elaborarea și negocierea unui regim internațional privind accesul la resursele genetice și împărțirea beneficiilor în vederea implementării Articolelor 15 (Accesul privind Resursele Genetice) și 8 (j) (Cunoștințe tradiționale) din CDB.

La șase ani de la negocieri, Protocolul de la Nagoya, a fost adoptat la a 10-a Reuniune a Conferinței Părților la CDB, la 29 octombrie 2010, la Nagoya, Japonia. Comunicarea Consiliului Europei, adoptată după Conferința Părților la CDB de la Nagoya, a propus o viziune strategică pe termen lung (pînă a.2050) în materie de biodiversitate, precum și stabilirea a patru opțiuni pentru atingerea obiectivului intermediar (pînă a.2020), care constituie o etapă indispensabilă pentru concretizarea

viziunii globale. Potrivit acestei viziuni, biodiversitatea și serviciile ecosistemice pe care ni le oferă natura sunt păstrate, valorificate și, pe cât posibil, refăcute pentru valoarea lor importantă, în beneficiul prosperității economice și al bunăstării oamenilor, evitându-se astfel schimbările catastrofale cauzate de pierderea biodiversității.

La data de 01 ianuarie 2016 Protocolul de la Nagoya a fost semnat de 92 state și ratificat de 70 state. Uniunea Europeană a ratificat Protocolul de la Nagoya la 25 ianuarie 2012.

Scopul Protocolului de la Nagoya constă în distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice, inclusiv prin accesul adecvat la resursele genetice și prin transferul corespunzător al tehnologiilor relevante, luând în considerare toate drepturile asupra acelor resurse și asupra tehnologiilor, precum și prin finanțarea corespunzătoare, contribuind, astfel, la conservarea diversității biologice și la utilizarea durabilă a componentelor acesteia.

Obiectivele principale ale Protocolului de la Nagoya sunt următoarele:

a) contribuția importantă la dezvoltarea durabilă, realizată prin intermediul transferului de tehnologie și al cooperării pentru consolidarea capacităților de cercetare și inovare, cu scopul de a adăuga valoare resurselor genetice în țările în curs de dezvoltare, în conformitate cu Articolele 16 și 19 din CDB;

b) gradul de conștientizare publică a valorii economice a ecosistemelor și a diversității biologice, precum și împărțirea corectă și echitabilă a acestei valori economice cu responsabilii de biodiversitate, ca fiind stimulentele cheie pentru conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor sale;

c) rolul potențial al accesului și distribuirii beneficiilor la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, la eradicarea sărăciei și la durabilitatea mediului și, astfel, contribuind la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului;

d) stabilirea legăturii dintre accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor, care rezultă din utilizarea acestor resurse;

e) importanța asigurării unei certitudini juridice cu privire la accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora.

II. Analiza de impact

Informații generale. Actualitatea tratatului este evidentă, din considerentele că, la diverse niveluri în domeniul mediului se menționează că, biodiversitatea mondială este grav amenințată, rata dispariției speciilor fiind de între 100 și 1000 de ori mai mare decât rata normală. Peste o treime din speciile evaluate sunt amenințate cu dispariția și se estimează că 60% din serviciile ecosistemice ale Terrei au degradat în cursul ultimilor 50 de ani. La originea acestei situații se află activitățile umane, în special schimbarea destinației terenurilor, exploatarea excesivă, practicile inadecvate, poluarea și introducerea unor specii invazive, activități care conduc la distrugerea, fragmentarea și degradarea habitatelor, precum și la dispariția speciilor care locuiesc în aceste habitate.

Prin aliniere la CDB și Protocolul de la Nagoya, statele semnatare au avut în vedere importanța incontestabilă a biodiversității și valoarea ei ecologică, genetică, socială, economică, științifică, educațională, culturală, recreativă și estetică.

Scopul final al încheierii tratatului reprezintă implementarea eficientă a prevederilor CDB privind accesul și împărțirea corectă și echitabilă a resurselor genetice, recunoscând de fiecare Parte la Protocol faptul că, este necesară o soluție inovatoare în sensul distribuirii corecte și echitabile a beneficiilor rezultate din utilizarea acestor resurse și a cunoștințelor tradiționale în domeniu, în contextul internațional.

Cu toate acestea, în prezent, CDB nu prevede suficient de detaliat modul în care trebuie puse în practică accesul și distribuirea beneficiilor (ABS) cu privire la utilizarea resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate.

Din considerentele menționate, Protocolul de la Nagoya reprezintă unicul instrument internațional în domeniul accesului la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, alte opțiuni alternative de reglementare în domeniul vizat, decât prezentul tratat, nu sunt.

Părțile vor lua în considerare nevoia și modalitățile necesare ale unui mecanism global multilateral de distribuire a beneficiilor în vederea distribuției corecte și echitabile a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice, în contextele transfrontaliere sau acolo unde nu este posibilă acordarea sau obținerea acordului prealabil în cunoștință de cauză.

Protocolul de la Nagoya este un tratat internațional, care derivă din CDB și în viitor nu se prevede necesitatea încheierii unor alte tratate sau documente subsecvente acestuia, dacă nu va fi stabilit altfel la Conferința Părților la Protocol.

Conferința Părților care servește ca reuniune a Părților la Protocolul de la Nagoya va revizui în mod constant implementarea acestuia și va lua, în timpul mandatului său, deciziile necesare de promovare a unei implementări eficiente. Aceasta va executa funcțiile care i s-au desemnat și:

(a) Va face recomandări privind orice aspect necesar implementării Protocolul de la Nagoya;

(b) Va stabili ce organisme subsidiare sunt necesare în vederea implementării prezentului Protocol;

(c) Va căuta și utiliza, acolo unde este cazul, serviciile și cooperarea, precum și informațiile furnizate de organizațiile internaționale competente și organismele interguvernamentale și neguvernamentale;

(d) Va stabili forma și intervalele de transmitere a informațiilor ce urmează a fi prezentate și va lua în considerare aceste informații, precum și rapoartele depuse de oricare organism subsidiar;

(e) Va lua în considerare și va adopta, după caz, amendamentele Protocolul de la Nagoya și Anexele sale, precum și oricare anexă adițională la tratat.

Experiența în semnarea Protocolului de la Nagoya o are Uniunea Europeană, care a ratificat tratatul în 2012 și în acest scop a elaborat *Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora în Uniune, 2012/0278 (COD)*.

Prin alinierea la tratat, Uniunea Europeană a recunoscut că, statele au drepturi suverane asupra resurselor genetice care se regăsesc în cadrul jurisdicției lor, precum și autoritatea de a determina accesul la astfel de resurse. De asemenea, statele UE se

obligă să partajeze în mod corect rezultatele cercetării și dezvoltării și beneficiile care derivă din utilizarea resurselor genetice, fie ea comercială sau de altă natură.

Protocolul de la Nagoya abordează, de asemenea, drepturile comunităților indigene și locale din UE care dețin cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice ce pot furniza indicii importante pentru descoperirea științifică a unor proprietăți genetice sau biochimice interesante.

Comisia UE a realizat o evaluare a impactului economic, social și de mediu al diferitelor opțiuni de politică pentru implementarea Protocolului de la Nagoya. Raportul respectiv poate fi consultat pe site-ul oficial al Comisiei Europene (DG Mediu).

Drepturile și obligațiunile stabilite de către Protocolul de la Nagoya sunt următoarele. Tratatul internațional recunoaște că, *statele au drepturi suverane* asupra resurselor naturale care se găsesc în cadrul jurisdicției lor, precum și dreptul de a determina accesul la resursele lor genetice. Protocolul de la Nagoya impune tuturor părților obligația de a facilita accesul la resursele genetice asupra cărora dețin drepturi suverane, luarea de măsuri pentru a partaja în mod corect și echitabil rezultatele cercetării și dezvoltării și beneficiile care derivă din utilizarea resurselor genetice, fie ea comercială sau de altă natură, cu partea care furnizează aceste resurse.

Obligațiile stabilite de către Protocolul de la Nagoya se referă la utilizatorii de resurse genetice și cunoștințe tradiționale, care trebuie să exercite diligența necesară pentru a se asigura că accesul la aceste resurse și cunoștințele au fost obținute în conformitate cu cerințele juridice aplicabile și că, după caz, beneficiile sunt distribuite în mod corect și echitabil în condiții convenite de comun acord.

În ceea ce privește eventuala urgență a punerii în vigoare a tratatului, în decembrie 2016 va fi organizată Conferința Părților la Protocolul de la Nagoya, la care vor fi luate decizii importante cu referință la aprobarea Planului de acțiuni mondial cu referință la accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, care va sta la baza elaborării planurilor de acțiuni de către Părțile la Protocol. UNEP și CBD au solicitat de la statele semnatare la Protocolul de la Nagoya, inclusiv Republica Moldova, de a urgenta procesul de ratificare/aderare, prin depunerea instrumentelor oficiale către depozitarul tratatului, până la 1 septembrie 2016.

Aspectul politic, cultural și social. Prevederile Protocolului de la Nagoya, stabilesc că, tratatul nu va afecta drepturile și obligațiile oricărei Părți, care derivă din orice acord internațional existent, cu excepția cazului în care acele drepturi sau obligații ar putea produce daune grave sau amenințări la adresa diversității biologice.

Protocolul de la Nagoya va fi implementat la nivel mondial prin sprijin reciproc cu alte instrumente internaționale relevante acestuia. Nici o prevedere din cadrul Protocolului de la Nagoya nu împiedică Părțile de a dezvolta sau implementa alte acorduri internaționale relevante, inclusiv alte acorduri specializate de acces și distribuire a beneficiilor, cu condiția ca acestea să se sprijine reciproc și să nu contravină obiectivelor CDB și prezentului Protocol.

Odată devenit operațional, Protocolul de la Nagoya va genera beneficii semnificative pentru conservarea biodiversității în statele care pun la dispoziție resursele genetice asupra cărora dețin drepturi suverane.

Efectele social-politice și economice sunt evidente, deoarece Protocolul de la Nagoya oferă suport social și politic în utilizarea durabilă a resurselor naturale de floră și faună, care reprezintă patrimoniul natural al țării și acordă beneficii societății civile, autorităților locale de la comercializarea și utilizarea acestor resurse.

Articolul 15 al textului CBD recunoaște autoritatea statelor de a determina accesul la resursele genetice ca parte a drepturilor lor suverane asupra resurselor naturale. Părților le revine obligația de a lua măsuri legislative, administrative ori strategice pentru implementarea prevederilor prezentului Protocol.

Protocolul de la Nagoya dezvoltă, în special, al treilea obiectiv al CBD, prin furnizarea unei baze solide pentru o mai bună securitate juridică și transparență atât pentru furnizori, cât și pentru utilizatorii de resurse genetice. Obligațiile specifice de conformitate cu legislația internă sau cerințele reglementatoare ale Părții, care furnizează resurse genetice și obligațiile contractuale reflectate conform termenilor agreeți în consens, reprezintă o inovație importantă în cadrul prezentului Protocol.

Efectele tratatului asupra relațiilor bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova, inclusiv în context internațional și regional, sunt evidente, din considerentele că, se creează mecanisme transfrontaliere și regionale pentru comerțul internațional cu produse obținute din resurse genetice, totodată lasă părților libertatea de a decide dacă doresc să reglementeze accesul și să supună utilizarea resurselor lor genetice consimțământului prealabil în cunoștință de cauză și condiției de distribuire a beneficiilor. Cu toate acestea, dacă o parte optează pentru această soluție, atunci trebuie să implementeze, prin intermediul unor norme legislative obligatorii, „standardele internaționale privind accesul” care au fost stabilite, de o manieră destul de detaliată, în tratat.

Protocolul de la Nagoya clarifică, de asemenea, faptul că statele trebuie să concluzeze cu comunitățile lor indigene și locale în cazul în care se solicită accesul la cunoștințe tradiționale sau la resurse genetice deținute de aceste comunități. În plus, prevederile Protocolului privind accesul la cunoștințele tradiționale deținute de comunitățile indigene și locale, asociate cu resursele genetice, vor consolida abilitatea acestor comunități de a beneficia de utilizarea cunoștințelor, a inovațiilor și a practicilor proprii.

Autoritățile competente cooperează între ele, cu autoritățile administrative din țări terțe și cu Secretariatul CBD și al Protocolului de la Nagoya pentru a asigura respectarea de către utilizatorii resurselor genetice a normelor stabilite în tratat.

La etapa de elaborare a Strategiei privind diversitatea biologică a Republicii Moldova pentru anii 2015-2020 și Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 274 din 18 mai 2015* au fost organizate consultările publice la documentul strategic, inclusiv discutate problemele ce țin de accesul la resursele genetice și partajarea beneficiilor, precum și necesitatea ratificării Protocolului de la Nagoya.

Aspectul economic și de mediu. Ratificarea Protocolului de la Nagoya nu va avea impact negativ asupra economiei statului. Mai mult ca atât, implementarea

Protocolului de la Nagoya va crea noi oportunități pentru dezvoltarea economică a țării și a localităților în parte, prin obținerea anumitor beneficii de la utilizarea produselor obținute din resurse genetice și va garanta populația, că se utilizează numai resurse genetice obținute pe cale legală, care au proprietăți ecologice și benefice pentru sănătatea umană.

Ratificarea Protocolului va contribui la crearea în continuare a unui mediu stimulator pentru obținerea beneficiilor de la dobândirea resurselor genetice și obținerea beneficiilor de la folosința și exportul acestora. În aspect de mediu și economic, resursele genetice reprezintă fondul genetic al stocurilor naturale și al celor cultivate sau domesticate și joacă un rol semnificativ și tot mai accentuat în multe sectoare economice, inclusiv în producția de alimente, silvicultură, dezvoltarea de medicamente sau dezvoltarea de surse biologice de energie regenerabilă. Cunoștințele tradiționale deținute de comunitățile indigene și locale pot furniza indici importanți pentru descoperirea științifică a unor proprietăți genetice sau biochimice interesante ale resurselor genetice. Reglementarea activităților de utilizare a resurselor regnului animal și regnului vegetal vor contribui la conservarea speciilor de floră și faună, prin respectarea cerințelor internaționale în domeniul biodiversității și de protecție a mediului.

Susținerea Protocolului de la Nagoya va permite Republicii Moldova să obțină suport metodologic, logistic, științific și tehnico-material din partea organismelor internaționale pentru asigurarea procedurilor de evaluarea a resurselor genetice, creării bazei de date genetice și asigurarea protecției speciilor rare, periclitate și vulnerabile și a restabilirii speciilor dispărute de pe teritoriul țării.

Adoptarea Protocolului de la Nagoya, care constituie o verigă importantă în implementarea prevederilor CDB, reprezintă principalul mecanism de protecție a mediului, de stopare a pierderilor în diversitatea biologică, precum la nivel mondial, atât și la nivel național, prin gestionarea durabilă a resurselor biologice și reglementarea activităților de utilizare ale acestor resurse. Protocolul va crea stimulente de conservare a diversității, de utilizare durabilă a componentelor acesteia în vederea dezvoltării durabile și bunăstării ființelor umane.

De asemenea, Protocolul de la Nagoya stabilește gradul de conștientizare publică a valorii economice a ecosistemelor și a diversității biologice.

Adoptarea Protocolului de la Nagoya nu implică pentru țară obligații financiare speciale și nu prevede cotizații de membru, decât acele la CBD.

Totodată, Protocolul stabilește, că Părțile care sunt state dezvoltate pot furniza, iar Părțile care sunt state în curs de dezvoltare și Părțile cu economii în tranziție se pot folosi de resursele financiare și alte resurse, în vederea implementării prevederilor prezentului Protocol, prin intermediul canalelor bilaterale, regionale și multilaterale.

Aspectul normativ. Protocolul de la Nagoya este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, pentru că oferă drepturile populației la un mediu sănătos de viață și accesul la resursele genetice, inofensive pentru sănătatea umană.

Ratificarea Protocolului de la Nagoya, devine o verigă importantă în implementarea prevederilor CDB și altor tratate internaționale în domeniul mediului, silviculturii, agriculturii și diversității biologice, la care Republica Moldova este parte.

Tratatul este compatibil cu legislația Uniunii Europene, elaborată în scopul ratificării și implementării Protocolului de la Nagoya.

La data ratificării Protocolului de la Nagoya nu se prevede elaborarea unor reglementări normative de către statele/parte ale Protocolului. Reglementările juridice vor fi stabilite la momentul implementării prevederilor Protocolului, prin stabilirea sau aplicarea normelor și procedurilor naționale în domeniul mediului.

Totodată, intrarea în vigoare a Protocolului de la Nagoya, va permite ajustarea bazei legislative naționale în corespundere cu Directivele Uniunii Europene și alte documente de ordin normativ la nivel mondial și european.

Prevederile privind realizarea măsurilor în domeniul vizat de Protocol sunt stabilite în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind diversitatea biologică a Republicii Moldova pentru anii 2015-2020, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 274 din 18 mai 2015*, precum urmează:

- *La Obiectivul specific D., Direcția de acțiune 3, acțiunea 20.* „Prezentarea către Guvern a setului de documente necesare ratificării Protocolului de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora”, cu termenul de realizare - 2016;

- *La Obiectivul specific D.* „Asigurarea măsurilor de sporire a beneficiilor în urma utilizării resurselor naturale și a serviciilor ecosistemice”, sunt stabilite acțiunile 72 - 77 la Direcția de acțiune 1. „Promovarea măsurilor de acces la resursele genetice și distribuirea echitabilă a beneficiilor în urma folosirii acestora”.

Aspectul instituțional și organizatoric. Ratificarea Protocolului de la Nagoya nu impune crearea unor noi instituții sau subdiviziuni în instituțiile existente. Totodată, Protocolul prevede că, fiecare Parte va stabili Punctul Focal pentru implementarea prevederilor acestuia.

Protocolul de la Nagoya este deschis spre ratificare de către Părțile la Convenție la sediul Națiunilor Unite din New York.

După ratificarea Protocolului de la Nagoya, reprezentanții Republicii Moldova, vor avea posibilitate să participe la întrunirile internaționale și regionale (Grupul de lucru Europa Centrală și de Est), menite să asigure implementarea tratatului, inclusiv prin oferirea suportului financiar pentru acoperirea cheltuielilor de delegare din partea organizatorilor, opțiune la care este eligibilă Republica Moldova.

Instituția națională responsabilă de negocierea, semnarea și ratificarea tratatului este Ministerul Mediului. Instituțiile responsabile de implementarea tratatului, precum și beneficiarii de la activitățile din domeniu sunt: autoritățile centrale în mediu, silvicultură, agricultură, serviciile vamale, institutele de profil ale Academiei de Științe a Moldovei, instituțiile de educație și de cercetare științifică, agenții economici, autoritățile publice locale, ONG-le, publicul larg etc.

Statele parte la Protocolul de la Nagoya elaborează și prezintă rapoarte și alte informații solicitate de Secretariat. Raportul de bază, reprezintă Raportul național privind implementarea CDB, care conține un capitol special pentru activitățile realizate în cadrul Protocolului de la Nagoya și se elaborează de către Ministerul Mediului, în calitate de punct focal la CDB și se prezintă Secretariatului CDB la intervale de cinci ani. Ultimul raport – Raportul V Național la CBD, a fost prezentat către CDB în martie 2014.

În calitate de plan de acțiuni instituțional privind asigurarea măsurilor de implementare al prevederilor Protocolului de la Nagoya, servește Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind diversitatea biologică a Republicii Moldova pentru anii 2015-2020 și alte documente de politici în domeniul vizat.

Aspectul financiar. Ratificarea tratatului nu presupune angajamentele financiare. Cheltuielile legate de aspectul normativ, instituțional și organizatoric ale tratatului nu sunt necesare, iar cheltuielile planificate pentru implementarea parțială a prevederilor tratatului sunt stabilite la acțiunile 72 - 77 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind diversitatea biologică a Republicii Moldova pentru anii 2015-2020.

Beneficiile pe care le presupune tratatul, sunt stabilite în *Anexa „Beneficii Monetare și Nemonetare” la textul Protocolului*. Totodată, Protocolul generează beneficii semnificative pentru conservarea biodiversității în statele, care pun la dispoziție resursele genetice asupra cărora dețin drepturi suverane.

Aspectul temporar. Republica Moldova este parte semnatară a Protocolului de la Nagoya din 25 ianuarie 2012. Măsurile preparatorice au inclus pregătirea documentației pentru ratificare, elaborarea măsurilor necesare de implementare al Protocolului în documentele de politici de mediu, la capitolul „Biodiversitatea”, cu indicarea termenelor, responsabililor și surselor de finanțare a fiecărei acțiuni în parte.

Conform textului Protocolului de la Nagoya, în *Articolul 29. „Monitorizarea și Raportarea”* este stabilit că, fiecare Parte la tratat va monitoriza implementarea obligațiilor conform Protocolului și va raporta Conferinței Părților, la intervalele și în forma stabilită de Conferința Părților, care servește ca reuniune a Părților, privind măsurile luate pentru implementarea prezentului Protocol.

Conferința Părților ia în considerare și aproba procedurile de cooperare și mecanismele instituționale pentru promovarea conformității cu prevederile cu Protocolului și pentru rezolvarea situațiilor de neconformitate. Aceste proceduri și mecanisme vor include prevederi privind consilierea și asistența, acolo unde este cazul. Acestea vor fi separate și nu vor aduce prejudicii procedurilor și mecanismelor de soluționare a disputelor, stabilite la *Articolului 27* al textului CDB.

Nu sunt stabilite prevederile privind posibilitatea și consecințele suspendării sau încetării tratatului în situații speciale, toate deciziile fiind adoptate de Părți numai în cadrul Conferinței Părților.

Eventuale obligații care ar putea rămâne în vigoare după stingerea tratatului nu sunt stabilite de Protocol, însă procedura de eliberare a unor documente permissive, care vor fi eliberate de Republica Moldova, va fi necesar de a fi delegată unei alte țări Parte la Protocol, situația care poate afecta drepturile agenților economici ș.a.

III. Analiza oportunității ratificării tratatului

Data și locul semnării tratatului. La 29 octombrie 2010, plenul final al Conferinței părților la CDB (COP10) a adoptat Protocolul de la Nagoya, care a fost deschis spre semnare de către Părțile la CDB la sediul Națiunilor Unite din New York, din 02 februarie 2010 până la 01 februarie 2012.

Republica Moldova a semnat Protocolul de la Nagoya la 25 ianuarie 2012, în cadrul ședinței Organizației Națiunilor Unite, cu sediul la New York, iar instrumentul juridic și politic în acest sens a devenit **Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 394 din 06.12.2011** privind acordarea deplinei puteri domnului Vladimir LUPAN, Ambasador, Reprezentant Permanent al Republicii Moldova pe lângă Organizația Națiunilor Unite, pentru a semna, în numele RM, Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora (ABS), la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992), (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 222-226, art.628).

Data intrării în vigoare pe plan internațional sau condițiile necesare pentru intrarea în vigoare. Protocolul de la Nagoya a intrat în vigoare pe plan internațional la 12 octombrie 2014, la 90 de zile de la data depunerii celui de-al cincizecilea instrument de ratificare de către State sau organizațiile regionale de integrare economică, care sunt Părți la CDB, conform prevederilor stabilite în Aricolul 33 „Întrarea în vigoare” al textului Protocolului de la Nagoya.

Prevederile privind necesitatea și modalitatea îndeplinirii procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare. Conform Articolului 33 „Întrarea în vigoare” al textului Protocolul de la Nagoya, acesta intră în vigoare pentru un Stat sau o organizație regională de integrare economică care ratifică, acceptă sau aprobă acest Protocol sau aderă la acesta, în cea de-a 90-a zi de la data la care statul sau organizația regională de integrare economică depune instrumentul său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, sau la data la care Convenția intră în vigoare pentru acel Stat sau organizație regională de integrare economică, ultima dată dintre cele două fiind reținută .

Existența rezervelor la tratat și termenul de valabilitate. Cu referință la posibilitatea și necesitatea formulării unor rezerve sau declarații, Articolul 34. „Rezerve” din textul Protocolului de la Nagoya stabilește că: „Nu sunt admise rezerve la prezentul Protocol”.

În orice moment, după doi ani de la data intrării în vigoare a Protocolului de la Nagoya pentru o Parte, acesta se poate retrage din respectivul Protocol adresând o notificare în scris Depozitarului (conform Articolului 35 din Protocol).

Orice astfel de retragere își produce efectele la expirarea unei perioade de un an de la data primirii notificării de către Depozitar sau la o dată ulterioară, în funcție de cele stabilite în notificarea de retragere.

În orice moment, după doi ani de la data intrării în vigoare a Protocolului de la Nagoya pentru o Parte, acesta se poate retrage din respectivul Protocol adresând o notificare în scris Depozitarului (conform Articolului 35 din Protocol).

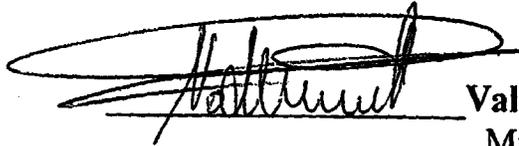
Orice astfel de retragere își produce efectele la expirarea unei perioade de un an de la data primirii notificării de către Depozitar sau la o dată ulterioară, în funcție de cele stabilite în notificarea de retragere.

Informații privind proiectele de acte legislative în vederea ajustării cadrului juridic existent la prevederile tratatului

La etapa ratificării nu există necesitatea de prezentare Parlamentului a unor acte legislative spre aprobare. După ratificare cadrul juridic existent va fi racordat la

prevederile Protocolului de la Nagoya, inclusiv prin realizarea prevederilor Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind diversitatea biologică a Republicii Moldova pentru anii 2015-2020.

10 februarie 2016

Valeriu MUNTEANU
Ministrul mediului